

ŽENA IN DOM ♦ 3

LETO VII. - MAREC 1936

PRILOŽENI STA MEHKOVEZANI KNJIGI:
POVEST GREHA 4. DEL, MALI VITEZ 5. DEL.

Poštnina plačana v gotovini.

Zapet sem tu ...

z novimi čudovito lepimi
vzorci modnega blaga za
spomladanske in poletne
obleke.

Izberete si lahko, karkoli
Vam srce poželi. Imamo
vzorke, ki Vam bodo uga-
jali in ki so odličnih
kvalitet. In kar je glavno,
vse dobite po nizkih cenah.

Pri nas lahko oblečete
vso družino. Za Vašega
gospoda soproga imamo
pravo angleško blago za
obleko in površnike, za
otroke trpežno blago.

Seveda dobite pri nas
tudi še vse drugo manu-
fakturno blago, svilo,
žamet, platno, šifon,
kotenino in sploh vse,
kar potrebujete za družino,
za dom in za gospodinjstvo.

Prijazno Vas vabimo.

Pridite k tvrdki

*A. & E. Skabernè
Ljubljana*

HERSAN ČAJ

DELUJE dobro pri želodčnih, jetrnih in ledvičnih boleznih.
POMAGA pri arteriosklerozi in hemoroidih.
LAJŠA muke in bolečine pri revmatizmu in putiki (gihtu).
BLAŽI bolečine pri mesečnem perilu in klimakteriju.

ODPRAVLJA

motnje pri ljudeh, ki se rede, in jih dela vitke.

DOBI SE V VSEH LEKARNAH!

Vzorec Vam na zahtevo brezplačno pošlje

Radiosan Zagreb
Dukljanova 1

Reg. s. št. 19.834 / 1933.

*Ali
 veste*

zakaj smo Škoti tako zdrave, trde in grčave nature? Zato, ker uživamo dan za dnem ovsen kruh. Saj že iz zdravniških knjig veste, da ima oves v sebi snovi, ki pospešujejo prebavo, krepijo mišice in jačijo kosti. Zakaj bi se tudi mi ne držali take zdrave prehrane? Zdaj imamo nov domač izdelek, »Eta« ovsene kosmiče. Poizkusite enkrat z »ETA« ovsenimi kosmiči!

V vsaki trgovini dobite »ETA« ovsene kosmiče in navodila.

Izdeluje jih

tovarna hranil „Eta“, Kamnik

Kakor otrok pri igri...

**Oglasite se v
manufakturi**

se odrasel človek veseli nove obleke. Posebno spomladi, ko se prebuja novo življenje, ko se narava odeva v bujne barve, je vsakdo srečen, če se lahko obleče v praznjo obleko.

Oglejte si naše vzorce. Sodimo, da boste veselo presenečeni. Založili smo se z vsem, kar ustreza Vaši potrebi in Vašemu okusu. Cene so nizke, prilagode sedanjim časom. Znano je, da nudimo kvačitetno blago.

NOVAK - LJUBLJANA Kongresni trg šte. 15
(pri nunski cerkvi)

Ali se bojite miši?

Ženske so čudna bitja. Po eni strani se krepko upirajo napadom na svojo ženskost, po drugi pa odpovedo že pred najmanjšo hudobijo narave, ki jim pride nasproti v obliki krastače ali celo, o groza! v obliki miši. Tu se odpira psihoanalitikom široko polje opazovanja. Zakaj imajo ženske že sto in sto let tolikšen strah pred majcenimi, črnookimi bitji, ki skromno živijo med stenami, na podstrešjih in v jedilnih shrambah? Zakaj je stara zgodba o ženi, ki v nepopisni grozi dve uri trepeče na svojem stolu, ker je majhna miška pomolila glavo iz za raztrgane opone, še danes ta dan resnična?

Po pravici pravijo, da je ženska z naravo v tesnejšem sorodstvu kakor moški. Njen nagon da je zanesljiv in prvoten, njene domislice se intuitivno porajajo iz trenutka, njena dobra in slaba razpoloženja so veliko bolj odvisna od vremena in ožračja kakor razpoloženja moškega. V sto primerih je moči dokazati to trditev, in če v tem primeru vzamemo za dokazilo drobno miš, lahko tudi tu ugotovimo podobnost ženske z živalmi glede na njeno vedenje, kadar gre za miš. Ne samo ženska se boji tega najnedolžnejšega vseh bitij, ampak bojijo se ga tudi največje, najpogumnejše in najbolj divje živali, ki bi jim miš prav za prav ne smela pomeniti več, kakor pomeni človeku muha...

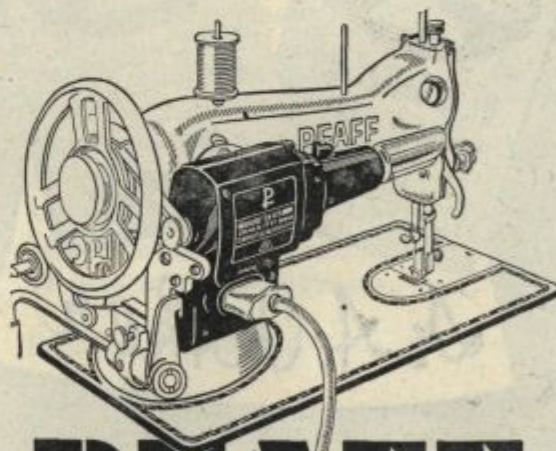
Poizkusi v živalskih vrtovih in zverinjakah so pokazali, da se celo levi, tigri in leopardi pred eno samo miško spustijo v beg. Ko so deli miš v kletko k dvema levoma, sta rjovela in se zaganjala od omrežja do omrežja in poizkušala uiti. Šele čez dolgo časa sta se pomirila, se nezaupljivo približala in ovohavala miš, dokler ji nista v globokem zaničevanju obrnila hrbta. Drug poizkus z bengalskim tigrom se je enako obnesel. Tudi ta je po grozi prvih minut kaznoval glodalčko s popolnim prezirom. Podobno je bilo s sloni, ki so se trgali z verig, od strahu trobili in kakor divji mahali z rilci okoli sebe. Samo eden, ki mu je bila mnogoletna cirkuška dresura zatrla njegova prava čuvstva, je ostal popolnoma ravnodušen.

Edino pume, volkovi in hijene ob pogledu na miš niso pozabili svoje zverske nature in krvoločne lakote, ampak so jo pri priči kosmato pogoltnili.

Tako torej vidimo, da so te nedolžne živalce najplemenitejšim divjim živalim prav tako grozne in neznosne

kakor nam ženskam. Zato smemo po pravici trditi, da ima pogum meje in da se mu ni treba raztezati na vse zemeljske pojave. Posebno pa ne na takšno majceno, sivo, neznatno prikazen, kakor je miš... Z. Ž.

902 b

PFAFF šivalni stroj

je hrepenenje vsake žene. S PFAFF-ovim šivalnim strojem lahko veliko oblek in perila sami napravite. Tudi lepe veznine Vam napravi PFAFF-ov šivalni stroj.

Brezobvezno Vam predvajamo vse stroje v naših trgovinah.

IGN. VOK

Ljubljana, Tavčarjeva ul.

Podružnice:

Kranj, Novo mesto, Celje, Maribor

VPRASANJA IN ODGOVORI

Kaj piše moški k odgovoru „Mož me več ne mara“

V kavarni sem bral Vaš članek »Mož me več ne mara«.

Gospa, sicer ni navada, da se v Vašem listu moški oglašajo, vendar pa vam moram povedati, da je vse res, kar ste napisali.

Priden sem se oženil, sem bil vzvišen nad vsemi malenkostmi. Mislim, da more zakon porušiti samo res velika stvar. Bil sem prepričan, da je veliko žen, ki se zaradi manj pomembnih reči ne razburjajo in zaničujejo prazne čenče opravičljivosti. Mislim, da ni bo žena tovariš in prijatelj v nesreči, da mi bo pomagala pri mojem delu, da me bo vzpodbujala, kadar bom malo dušen, in da mi bo svetovalka v vseh rečeh. Mislim, da bom vzel človeka, s katerim se bom prijateljsko o vseh rečeh pogovoril. Takrat bi se bil Vašemu članku pomilovalno smehljaj. To so bila takrat zame vprašanja, ki jih mora vsak sam s seboj urediti. Sicer sem videl pri prijateljih, da v zakonu ni vse tako, kakor bi moralo biti, in sem seveda mislil, da bo pri meni čisto drugače. Prva leta mojega zakona so bila taka, kakor sem si želel. Vsi znanci so mi tako vzorno ženo zavidali. Bila je res to, kar si moški želimo. Ljubeča žena in tovarišica. Vzodbujala me je pri delu in pomagala z naveti.

Ko sva pa dobila prvega otroka, je ljubezen in skrb prenesla na hčerko. Tudi o tovarštvu ni bilo nobenega sledu več. Mislim, da je to samo prehodno in da bo, kadar pridejo drugi otroci, zopet imela razumevanje za moje reči. Toda ostalo je tako, kakor je bilo. Zame ni imela nikdar več nobenega časa. Pri razgovorih me je poslušala samo na pol. Najini razgovori so se sukali samo še okoli njenih gospodinskih in materinskih zadev. Mojih želja in zahtev ni več uvaževala. Postala je razdražljiva. Za vsako malenkost je nastal prepir. Imel sem samo še dolžnosti rednika in nič več. Tista mrvica ljubezni, ki jo je še gojila do mene, je bila samo še navada.

Dnevni prepri za prazen nič, njeno večno jadikovanje, koliko ima dela in skrbi, in njeno brezbrizno vedenje proti meni je povzročilo, da sem jel ostajati zdema, popivati in kvartati in zahajati v slabo družbo. Vse to je dovedlo do najine ločitve. Ne rečem, da sem brez krivde, toda razdor se je začel pri ženskih malenkostih, ki sem jih osem dolgih let potrpežljivo prenašal. In te malenkosti so vzrok, da se je strlo življenje vse družine. Štirje otroci so brez očetovega vodstva. Ves tisti polet in cili, ki sem si ga bil v mladosti zasnoval, se je razpršil v nič — bile so samo kratke sanje. Vsakdanji spori so me ovirali pri delu, in tako sem in bom ostal povprečen uradnik, kakor je na tisoče drugih. Ni me sram povedati, da mi je najhuše po otrocih. In vse to zaradi brezpomembnih preprirov.

Čudili se boste, zakaj razgaljam svoje osebne zadeve. To sem napisal za tiste ženske, ki na zunan kažejo, da bodo mozu res to, kar od njih moški pričakuje, kasneje pa se izkaže, da niso prav nič boljše od tistih, ki so jim čenče, obrekovanje in prepri vsakdanja potreba. J. Z.

Pripomba uredništva. Zaradi istega našega odgovora smo dobili še več dopisov. Vendar pa ne moremo o tej reči v listu na dolgo in široko razpravljati. Vse to spada v zakonsko posvetovalnico. Če pa hoče ta ali ona posebnega sveta, naj odkritosrčno piše in se podpiše s pravim imenom in naslovom ter priloži 4 znamke po 1 din. Vsi drugi odgovori, kolikor niso s pismom rešeni, pridejo v prihodnje številko.

Odgovori na vprašanja

Ogromen kup kart leži pred nami. Odgovori na naša vprašanja. Iz vseh naših krajev in sosednih držav in celo preko morja so došli. Pisale so jih izkušene žene, matere majhnih in velikih otrok in tudi dekleta.

Veliko misli je zajetih v vseh teh vrsticah. In iznova se nam razodeva, kako različna so mnenja, kako različne so potrebe in želje in kako težko je ustreči mnogim hkrati.

Tako dobite lase, kakršnih še niste nikoli imeli!

Že doslej niso mogle ženske prehvaliti obeh Elida Special Shampooov. Z novimi sestavami se je posrečilo ustvariti iz doslej dobrega najboljšega. Kamilo-flor in Brunetaflor brez alkalijskega! Na novi osnovi se dosegajo boljši učinki.

Drobnogled nudi dokaz:

Tu ekstremni primer, kako dejstvo je alkali na lase (80 krat povečano). Alkali napne lase, nočne njih luskasto roženico, jo naredi hrpa-va in jo red poškoduje. Zato postane alkali sčasoma škodljiv in je dostikrat vzrok, da postanejo lasje krhki in da se dajo težko česati.

Ta las (80 krat povečano) je opran z Elida Special Shampooom. Zato je gladek in enoličen. S tem Shampooom je preprečeno da se lasje napne, in da postanejo hrapavi, preprečeno je tudi tvoritev apnenega mila na lasih, ki jih napravi krhke in jim jemlje lesk. Zato je tudi vsako poznejše izpiranje s kakim posebnim sredstvom nepotrebno.

Uspeh je tale: kvarnih posledic alkalijskega več — brez vsakega poznejšega izpiranja postanejo lasje lepo bleščeči in mehki, se dajejo lepo česati in ohranijo dalje časa kodre!

ZA
PLAVE
LASE

KAMILOFLOR

ELIDA SPECIAL SHAMPOO

BRUNETAFLO

ZA
KOSTANJEVE
LASE

Veliko hvale in priznanja je v teh kartah. Večina je z načinom dosedanjega urejevanja »Žene in doma« povsem zadovoljna. To zadovoljstvo je najlepše plačilo za vse naše delo in za ves naš trud in tudi najlepše bodrilo in vzpodbuda za nadaljnje delo.

Zato tudi vsem in vsaki, ki je napisala nekaj lepih besed, iskrena hvala!

Pomlad...

R. P. S. 529/36

Zdravilna zelišča so že tisoče let vir zdravja za trpeče človeštvo. Že v starem veku je bila znana zdravilna moč mnogih rastlin. Iz srednjega veka so nam ohranjene še mnoge debele knjige, v katerih nam zdravniki in menihi opisujejo zdravilno moč mnogokaterih zelišč, cvetja, korenin in skorij. V novjšem času pa

je mnogo medicinskih učenjakov, profesorjev in odličnih zdravnikov preiskalo gotovo vsa zdravilna zelišča na podlagi današnjega stanja znanosti in odredilo, pri kateri bolezni naj se uporabljajo. Izbira in sestava planinskega zdravilnega zelišča, iz katerega je Planinka čaj sestavljen, odgovarjata vsem zahtevam današnje znanosti o zeliščih.

Veliki svetovni uspeh Planinka čaja, katerega uporablja na tisoče bolnikov tudi v inostranstvu, je zahvaliti njegovemu zdravilnemu svojstvu. Zdravilna zelišča, iz katerih je Planinka čaj sestavljen, se povečini nabirajo v jugoslovanskih planinah in to v tistem času, ko se nahajajo učinkovite zdravilne sestavine v rastlinah v največji meri.

Pri katerih boleznih se je pokazal Planinka čaj Mr. Bahovec zdravilnim?

Pri obolenju želodca, boleznih jeter in žolča, obolenju in lenivosti črevesja, hemoroidih (zlati žili), debelosti, ledvičnih boleznih, revmatizmu, gihtu in išijas, pri glavobolu in migreni, pri ženskih boleznih in težavah za časa menstruacije, težavah v prehodnih letih, pri poapnenju žil (arteriosklerozi) in pri kožnih boleznih.

Da se doseže redno delovanje prebave, da se izločijo in odstranijo strupi iz telesa, se priporoča tudi zdravim osebam, da se na spomlad podvržejo 6—12 tedenskemu zdravljenju s Planinka čajem. Boljše in odpornejše zdravje, sveži izgled, moč in volja za življenje se dosežejo s pomočjo Planinka kure.

Zahtevajte v apotekah izrecno Planinka čaj Bahovec za Din 20.— po paketu, ki vsebuje samo tedaj pravi Planinka čaj, ako je paket zaprt in plombiran ter nosi naslov:

Lekarna Mr. Bahovec, Ljubljana, ki Vam brezplačno pošlje vzorec in poučno knjižico.

In sedaj še k onim, ki nam z odkrito izgovorjeno besedo in z dobrim nasvetom skušajo pokazati novih možnosti in novih poti k nadaljnjemu razvoju in nadaljnji izpopolnitvi.

Vse se je zabeležilo in urednice bodo skušale ugoditi vsem zahtevam. Posameznim željam pa smo takoj ustregli s tem, da smo kar poslali tisto, kar je katera želela.

Želji naročnic, ki žele naj se pri krojih navede, koliko blaga je treba za to ali ono obleko, bo ustrezno že s prihodnjo številko.

Neka gospa vprašuje, zakaj so v listu lepši modeli kakor na poli. To je neizogibna posledica našega stremjenja, da ustrezemo ogromnemu številu tistih naročnic, ki si žele le bolj preprostih krojev. Po takih krojih lahko kroje tudi tiste, ki v šivanju niso izučene. Kadar potrebujete obleko, posebno elegantno in komplicirano krojeno, nam pošljite skico (lahko tudi iz katerega inozemskega modnega lista) in svoje točne mere, pa Vam bo naša urednica v najkrajšem času za modo napravila kroj, s katerim boste gotovo zadovoljni.

Posebno težavo nam delajo otroški kroji. Nekaterim jih je vedno premalo, druge zopet toliko, da jih je vsaj pol preveč. Neka naročnica se pritožuje, da je ukrojila po kroju za petletnega otroka svojemu sinu srajco, ki mu sploh ni šla preko glave. Njej in vsem ostalim, ki kroje otroška oblačila, bodi povedano tole: Že novorojenčki so si po velikosti in krepkosti zelo različni. Saj tehtajo nekateri komaj 2½, drugi celih 5 kg. In ta razlika se z leti še poveča. Kako ponosna je mati, ko ugotovi, da njen otrok prekaša svoje sovrstnike po višini in teži. Vse te srečne mamice prosimo, da se te res raz-

veseljive krepkosti svojih otrok spomnijo tudi tedaj, kadar jim kroje obleke. Da se ognejo razočaranju, jezi in škodi, naj vsak kroj premerijo, preden odrežejo blago.

Tudi želje za ročna dela so zelo različne. Ta prosi za res moderno in bogato kuhinjsko, sobno ali drugo garnituro, ona za čisto preprosto. Ta hoče enobarvno, ona zopet pestro pisano. Pretežna večina želi praktičnih, cenjenih ročnih del. Vendar je tudi precej takih, ki prosijo finih, bogatih vzorcev. Storili bomo, kar bo v naših močeh, da v čim večji meri ugodimo tem in onim.

Kar se tiče leposlovja, želi veliko naročnic, naj bi naš list prinašal čim več protivojnih člankov, pregled po širnem svetu, zgodovino naših mest in krajev, življenjepise naših znamenitejših žena in mož in razprave o umetnosti. Moške pa naj bi poučeval, kako se morajo vesti proti svojim ženam.

Nekaj naročnic je izrazilo željo, naj bi listu prilagali vsako leto vsaj nekaj odlikanic. To smo pred leti že storili, vendar pa za te odlikanice ni bilo prav nobenega zanimanja. Sicer pa so z odlikanicami velike težave. Pri nas ni tiskarne, ki bi imela za to potrebne stroje. Če bi jih pa dajali delati v inozemstvo, bi bile predrage. Večjo naročnino bi pa ob sedanji krizi zmoglo le malo naročnic.

Vsem, ki so na naša vprašanja odgovorile, se za njih prijaznost pristočno zahvaljujemo. Naša iskrena želja je, da ustrezemo vsaki naročnici v čim večji meri.

A želja je toliko in tako različnih, da vsem naenkrat ob najboljši volji ne bo mogoče ugoditi. Bodite pa uverjene, da ne bomo pozabili nobene in da bo prej ali slej upoštevana prav vsaka želja in vsak nasvet.

Samo tisti gospe, ki je na vprašanje »Kaj želite, da bi žena in dom še prinašala?« odgovorila: »Veliko denarja«, tisti pa res ne moremo ustreči. Ne moremo, če prav dobro vemo, da bi v teh težkih časih s tem osrečili vsako izmed Vas!

Prav vse srčno pozdravljamo!

UREDNIŠTVO.

Nekaj sodb izmed tisočeric

Gospa!

Iskrena hvala za Vaš cenjeni dopis, iz katerega vidim in čutim Vašo veliko pozornost proti naročnicam Vašega lista.

Bodite uverjeni, da bije v naši lepi ožji domovini Sloveniji mnogo src, ki so Vam vdano hvaležna za Vaš neprecenljivi trud, ki ga imate v skrbi, da nam nudite vedno to, kar je pošteno, zdravo in času primerno.

Prav gotovo je, da vsem ni mogoče ustreči, in prav je, da se pri vsakem takem delu vzame ravna pot, t. j. da se posamezna življenjska vprašanja obravnavajo tako, kakršna so v resnici, vendar vedno na višini dostojnosti poštenega človeka.

Vaš list »Žena in dom« pričakujem vedno z velikim veseljem, saj tudi prinese vse, kar človek potrebuje za gospodinjstvo, za izobrazbo in za razvedrilo, poleg tega pa sledi času in s tem vedno novim potrebam dandanašnjih časov.

Škoda je, da zaradi gospodarske depresije ne more ta list v tako široke plasti ljudstva, kakor bi bilo želeli, dasi naročnina za tako bogato vsebino ni tako velika.

Kar se tiče nagrade za plačano naročnino, je res ni treba pošiljati. Pa ne smete biti zato užaljeni. Podarite jo kateri drugi naročnici, morda jo boste s tem še bolj pridobili. Jaz sem nagrajena z dobrim berilom in sem Vam za to, kar mi nudite z vsebino Vašega lista, zelo hvaležna.

Pozdravlja Vas naročnica

Natalija Hrastelj.

...Tudi jaz sem brala v »Pohodu« napad na gospo Vodetovo. Dopis je vse obsodbe vreden in sem se zgražala nad tem zaplotniškim napadom. Sem preprosta kmečka žena, vzgojena v pobožnosti, in mi ne more nihče očitati, da imam kakšne zveze z marksisti. Vem pa tudi, da smo žene prav povsod zapostavljene. Pa to bi se že prenašalo, toda čeprav živim v bornih razmerah, veliko berem in vidim, kako se vse pripravlja za novo vojsko, kako nam bodo vzeli naše sinove in naše može, da jih pokoljejo za prazen nič. In kdo najbolj ropota z orožjem, to ve tudi »Pohodov« pisec. Zato, gospa, dajte nam še takih knjig, pišite veliko proti vojni...

Ana Hudnik.

...Vi ne veste, kakšno veselje ste napravili moji hčerki z lepo ruto. Še sanjalo se nam ni, da bomo za to, če v redu plačamo tako izvrsten list, dobili še posebno nagrado. V dokaz hvaležnosti sem Vam pridobila dve novi naročnici...

Mici K.

...»Ženo in dom« beremo vsi po vrsti. Seveda mož, ki je »glava družine«, si ga najprej vzame. Tudi sin, ki je že na akademiji in ki vedno trdi, da tako branje ni zanj, ga naskriva prebere od prve do zadnje črke (to bo hud, ko bo to bral). Največ pa meni koristi. Pridite enkrat k meni, da si ogledate, kaj sva si s hčerko v vseh teh petih letih lepega napravili. Vaš list mi prinaša same koristi...

Mila R.

...Najbolj pa sem Vam hvaležna za nasvet. Obvarovali ste me velike nesreče. Če bi naročnice nič drugega ne imele od Vas kakor samo Vaš svet, pa bi bila s tem naročnina za dolgo dobo let poplačana...

Angela Dolarjeva.

...Kot učiteljica dobim v »Ženi in domu« veliko vzorcev, ki jih uporabim za šolski pouk. Tudi iz otroškega kotička prebiram za svoje učenke pravljice in drugo. Tu v samoti pa so mi Vaš list in Vaše leposlovne knjige prav gotovo edino razvedrilo.

Sonja V.

Nežno perilo pazljivo prati

Posneto po stari sliki

Kako previdno, kako oprezno pere mlada perica, katero kaže ta slika. Gotovo ni hotela svojega finega perila izpostaviti robatemu postopku pri pranju navadnega perila, ki je bil takrat splošno v navadi. Vendar kaj koristi tudi ta opreznost, ako sredstvo za pranje ni bilo primerno tkanini. Namesto da bi bilo blago in prizanesljivo, je bilo ostro in je razjedalo tkanino. V tem oziru imamo danes veliko boljše. Nežno perilo lahko res prizanesljivo peremo z milnimi luskami Lux, ki se že v mrzli vodi tako obilno penijo. Lux odpravi vso nesnago, ne da bi pri tem niti najmanj poškodoval vlakna ali barvo tkanine.

LUX

VOLNA

SVILA

F.KS.

MANUFAKTURA

Souiran

MESTNI TRG 24

žena in dom

REVIJA ZA SLOVENSKO ŽENO • ŠTEV. 3 • MAREC 1936 • LETO VII.

Spoznavaj samo sebe!

Ali ste že kdaj opazovali, kako različno vplivajo Vaše znanke na svojo okolico? Gotovo se Vam je že včasih čudno zdelo, kako je to, da imajo kakšno neznatno in nepomembno žensko vsi radi, ženske in moški, ko se za kakšno lepoticco nihče dosti ne zmeni. Gotovo ste tudi opazili, da so zakoni prvih po večini srečnejši kakor pa zakoni lepih žensk. Kako je to mogoče? boste morda vprašali.

Vsaka ženska, ki čuti, da po naravi ni obdarovana z lepoto, hoče to nadomestiti s srčno kulturo, z duševnim bogastvom in z vedenjem. Ona se vzgaja. Spoznava samo sebe in gleda življenje takšno, kakršno je. Ona vse razume. Ona zna biti plemenita. Ona dobro ve, da je v vsakem človeku veliko lepega, pa tudi marsikaj grdega. Kar je lepega v njej, to neguje, kar je grdega, pa izkuša odpraviti.

Taka ženska se vse življenje uči. Mnogo bere. Knjige skrbno izbira. Slabih ne kupuje. Iz dobrih knjig spoznava ljudi. V marsikateri povesti vidi samo sebe, vidi svojo mladost, svojo bolečino, svoje dobre navade in grde razvade. S knjigami spoznava svet, s knjigami se izobrazuje, si širi obzorje in kopiči duševno bogastvo. Zato se taka ženska najde v vsakem položaju. Veliko ve in veliko zna.

Vse to jo dela zgovorno, veselo, prikupno. Takšno žensko imamo vsi radi. Zato ima taka po zunanjem videzu neznatna ženska zaradi svoje inteligence in načitanosti veliko več uspeha kakor druge ženske.

Spoznavajte tudi Vi samo sebe!

Berite, kadar kolikaj utegnete. Berite mnogo, toda samo dobre knjige. Vse, kar se v Vas dogaja, so tudi drugi že doživeli in napisali iz takih doživetij lep roman. Berite dobro knjigo trikrat, štirikrat. Šele potem boste spoznali jedro vsebine.

Založba „Evalit“ je izdala precej knjig. Seveda niso vse za Vas. Vendar si pa po našem ilustriranem katalogu, ki Vam ga brezplačno pošljemo, lahko izberete marsikatero lepo knjigo. Priporočamo Vam tele knjige, ki jih dobite v platno vezane po znižani ceni:

Björnson Björnsterne: „Veseli fant“, povest	Din 30.-
Dumas Aleksander: „Črni tulipan“, roman	„ 40.-
Keller Gottfried: „Romeo in Julija na vasi“, povest	„ 30.-
Ljeskov Nikolaj: „Askalonski hudobec“, povest	„ 30.-
London Jack: „Mala gospa velikega doma“, roman	„ 40.-
Ludwig Emil: „Sinovom v svarilo“, zgodovinski roman	„ 40.-
Sienkiewicz Henrik: „Mali vitez“, roman	„ 80.-
Sinclair Upton: „Alkohol“, Mokra parada“, roman	„ 60.-
Smirnova Nina: „Marfa“, roman	„ 30.-

Suderman Henrik: „Mačja brv“, roman	40.-
Šmelev I.: „Mary“, povest	30.-
Vodetova Angela: „Žena v sedanji družbi“	15.-
Žeromski Štefan: „Povest greha“, roman	80.-

Če si pa naročite celo zbirko, so te knjige seveda mnogo cenejše.

Leposlovna zbirka 10 knjig (1000 strani) stane mehkovezana Din 100.-

Rodbinska zbirka 10 knjig (1000 strani) stane „ 67.-

Knjige imajo stalno vrednost. Še Vaši vnuki jih bodo čitali. Če pa hočete, da bodo knjige tudi v okras Vašemu stanovanju, jih naročite v platno vezane. Saj stane vezava za vsako zbirko samo Din 60.-.

Vas pozdravlja

uredništvo-

SELMA LAGERLÖF:

MAJA RAD

Zmeraj smo veseli, kadar pride Maja Rad k nam šivat. Kajti takrat je zabavno.

Dvakrat na leto dobimo novo obleko. Spomladi bombažasto in jeseni volneno. Vse bombažaste so narejene iz domačega blaga in mati sama pripravi predivo in barve, si izmisli vzorce in našuje na statve. Mojstrsko se razume na to delo. Ko smo bili še majhni, je mati vse naše obleke tudi sama sešila, zdaj, ko smo dorasli, pa se mati tega ne upa več, ampak mora priti k nam Maja Rad in pomagati.

Maja Rad je zmeraj lepo oblečena in gladko počesana, toda njeni lasje so tako redki, da se lesketa med kitami bela koža na glavi. Na čelu ima same majhne gube, tesno stisnjene drugo k drugi. Vse leto ima solnčne pege. Tudi mi imamo solnčne pege, ki se spomladi pokažejo in jeseni izginejo, njene pa ne izginejo nikoli. Krinolino nosi, čeprav so drugi ljudje krinoline že davno odložili, in izprašujem se, ali je to njena posebna lastnost, da se nikoli ne more izpremeniti. Nikoli se ne more ločiti od tega, kar si je napravila, pa naj bodo že solnčne pege ali krinolina.

Pogosto, kadar gledam Majo Rad, se tudi izprašujem, ali ni narejena iz lesa. Zelo suha je namreč. Zdi se mi, da ne bi pritekla kri, če bi se Maja Rad zbodla s šivanko. Pogosto si naravnost želim, da bi se zbodla, da bi vsaj videla, ali ni narejena iz lesa.

Pogosto vprašam Majo Rad, ali si ne bi rajši kupila šivalnega stroja. Pa pravi, da tega ne bo nikoli storila. Ne, nikoli, dokler bo še mogla vdeti šivanko.

Maja Rad ne šiva z naprstnikom, ampak z obročkom. kakršne imajo krojači. Saj se je tudi učila pri krojaču. Strašno hitro šiva, nihče, ne mati, ne teta Lovisa, ne Alina se ne morejo kosati z Majo Rad.

Maja Rad vstane vsako jutro ob šestih in takoj ko se obleče, sede in začne šivati. Šiva ves dan do večerje. Nikoli ne gre na izprehod. Sicer jo poskušamo pregovoriti, da bi šla z nami ven, toda vselej se hitro obrne. Pravi, da hoče za plačilo nekaj napraviti, ne pa postopati po cesti. Nam se pa zdi, da pravi to samo zaradi tega, ker ji ni za nič drugega kakor za šivanje.

Maja Rad šiva tudi na Gardsjöju in pri Norensu, pri Nilsonovih v Vistebergu in pri pastirju Lindegrensu. Tudi tam dobi vsak otrok spomladi bombažasto, jeseni pa volneno obleko. Maja Rad ima torej polne roke dela.

Maja Rad nikoli ne klepeta, in to je zelo dobro. Kadar je ona zraven, se lahko pogovarjamo o vseh ljudeh in govorimo o njih lahko, kar hočemo. Nihče ne bo tega zvedel. Samo to pravi Maja Rad, da bi bilo konec vseh prijateljstev, če bi v eni hiši zvedeli to, kar govore čeznje v drugi. Zato je zelo dobro, da zna Maja Rad molčati. Kadar je Maja Rad na Marbacku, prinese gospodinja vsak dan ob enajstih dopoldne kavo za odrasle. Mi otroci ne pijemo kave, ampak dobimo samo vsak svoj kos maslenega kruha.

In medtem ko pije Maja Rad kavo, pripoveduje, kaj je novega. Kajti Maja Rad ve vse, in take reči, ki niko-

mur ne škodujejo, rada pripoveduje. Pripoveduje, kdo se je oženil in kdo misli odpotovati v Ameriko.

In kadar je Maja Rad že tako dolgo pri nas, da smo se pomenili o vsem, kar je vredno govoriti, vzame Gerda svojo knjigo »Sto ugank«, ki jo je dobila nekoč za božič, in potem izprašuje Majo Rad in nas druge.

»Maja Rad, ali veš, kdo gre in gre, pa vendar nikoli ne pride do vrat?«

To ve Maja Rad seveda prav tako dobro kakor mi vsi drugi, toda vselej reče, da ne ve, samo zato, da je Gerda srečna. Nikoli ne more Maja Rad uganiti nobene Gerdine ugank, čeprav sliši vse rešitve dvakrat na leto, in v kuhinji se iz dna srca smejejo, ker je Maja Rad tako neumna.

Maja Rad nam je pripovedovala tudi o sebi. Ko je bila še majhna, ni vedela, kako naj bi se naučila šivanja. Toda to je bila njena edina vroča želja. Ni hotela, kakor njene druge sestre, varovati živine, pa tudi kuhati ni marala, pometati tal, mestiti masla ali peči kruha. Samo šivati je hotela.

Ko je potem dorasla, ji ni bilo prav nič do tega, da bi plesala ali pa da bi se omožila. Tudi otrok ni marala imeti. Ničesar drugega ni želela, kakor to, da bi se naučila, kako se šivajo obleke, da bi postala šivilja.

Prosila je svojo mater, da bi šla z njo k Myrinovim gospodičnam, ki so stanovale zraven cerkve in bile zelo spretnne šivilje. Toda ko je prišla Maja Rad k njim, so ji rekle, da je nemogoče, da bi se siromašen kmečki otrok naučil tako težkega in imenitnega opravila, kakor je šivanje oblek.

Tedaj je morala storiti Maja Rad to, kar so storila vsa druga dekleta. Postala je pastirica in pasla črede na pašnikih, stati je morala v gnojni jami in nakladati gnoj, morala je kuhati kosilo in gnati živino v planine.

Toda prav tedaj, ko je Maja Rad že opustila slednje upanje, da bi kdaj postala šivilja, se je zgodilo nekaj presenetljivega. Njena sestra se je omožila z nekim korporalom, ki je bil krojač, in ko je svak slišal, kako rada bi postala šivilja, se ji je ponudil, da jo bo izučil. Pokazal ji je, kako mora vzeti mero, kako izbirati kroje in prirezovati, kako mora pomeriti obleke in delati gumbnice in vse drugo, kar bi bila morala še vedeti, ji je povedal. In ko se je Maja Rad pri svojem svaku izučila, je šivala najprej obleke za otroke in mlade kmečke deklice, kajti pri teh ni bilo tako natančno, čeprav se je Maja Rad zmeraj trudila, da bi vse storila kolikor mogoče dobro.

Že od prvega trenutka dalje ji je vse dobro šlo in naposled je tako zaslovela, da si je sobarica z Marbacka naročila pri njej obleko zase. T oobleko je sešila Maja Rad tako lepo, kakor je bilo le mogoče. K sreči je potem naša mati videla to obleko in potem je poklicala Majo Rad k nam na Marback. In z Marbacka je prišla na Gardsjö in z Gardsjöja v Herrestadt in iz Herrestadta na Viteberg in v Hallo.

Meni je zlasti všeč, če pripoveduje Maja Rad, kako se je naposled po tako dolgem čakanju smela učiti šivanja in s tem dosegla, da ji ni bilo treba nositi vođe, pometati tal in nakladati gnoja. Zdaj ni treba delati Maji Rad ničesar drugega kakor to, kar ji je najljubše.

In zmeraj me prime okoli srca, če mislim o ljudeh, ki jim je bilo izprva ludo, potem pa jim je postalo dobro.

(B. R.)

Ženo, ki se smeje, imajo moški radi...

JOS. ŠAH:

KAZEN

Pred kolodvorom se je ustavil bledeozelen avto. Toda ni zapeljal v vrsto po predpisih, temveč je obstal bolj spredaj, koder se vozi. Odprla so se vrata in prikazala sta se dva bledorumena čevljička in vitke, lepe nožice.

Službujoči stražnik je opazil to nepristojnost. Videl je tudi lepe nožice, ki so gledale iz avta. Šel je dvakrat, trikrat v neposredni bližini mimo. Nič! In tako je slednjič pristopil k avtu in salutiral: »Prosim, zavedljive z avtom v vrsto, na vozni cesti ni dovoljeno stati,« je vljudno opozoril.

Ogovorjena dama je dvignila najprej nejevoljno oči s časnika, potem pa se je začudila. Pred njo je stal visok, stasit, črnolas stražnik z zarečimi očmi, belimi zobmi in lepim obrazom. Moška moč in energija je dihala iz njega.

»Čakam svakinje: pripelje se čez pol ure z vlakom,« je razlagala. »Ampak vi ste nekam strog gospod!« je veselo dodala.

»Storil sem samo svojo dolžnost, milostljiva.« Nasmehnil se je prizanesljivo, salutiral in hotel oditi.

Zadržala ga je z vprašanjem: »Kdaj imate vi tukaj službo, prosim, da se bom po tem ravnala?«

Povedal ji je in smehljal se odšel. Čez dva dni je stal avto spet blizu kolodvora. In spet ne v vrsti! Ponovil se je isti prizor kakor zadnjič. Razloček je bil samo ta, da je dama pri volanu na koncu smelo rekla:

»Vam je tale uniforma tesna, kaj ne? Mislim, da ste imeli druge načrte in da niste mislili postati stražnik.«

Nekoliko mrko je pogledal. Opravičila se je. Dalje ni izpraševala.

Ko je moral čez nekaj dni v tretje opominjati lepo, toda trmoglavo damo za volanom, si ni mogel kaj, da bi ji ne diktiral kazni za dosledno kršenje policijskih predpisov.

Opoprala je kazen z nekoliko ironičnimi opazkami, toda plačala je.

Ko se je stražnik Strahota kmalu potem vrnil domov, je izvedel od matere presenetljivo vest. Bila je tu mlada gospa, baje vdova, ljubka, lepa osebica. Naslov je izvedela na policiji. Izpraševala je o njem. Ko je izvedela, da je izstopil iz tretjega letnika trgovske akademije in postal zaradi nje in mlajšega brata stražnik, ker ni mogel dobiti druge službe, je rekla: »To ni služba zanj. Ko bi končal študije, bi vendarle pametneje storil. Imam znanega mladega profesorja, ki je brez službe in si rad kaj zasluži. Dogovorim se z njim. Plačal bo malo. Če se s tem strinja, naj mi sporoči. Potem mu pošljem tega profesorja.«

Na snežnih valovih.

Vprašal je, kakšna je bila gospa. Dolgo je premišljal, kdo bi mogel to biti — nazadnje je neumno zmajal z glavo: »Da bi mi ta tako povračala kazen?«

Vizitka z imenom »Marta Podlesnikova« mu ni povedala ničesar drugega.

Pisal ji je in se zahvalil za zaupanje. Mladi profesor je prišel v najbližnjih dneh. Strahota je študiral s takšno vnemo, kakor nikoli prej. Čez pol leta je napravil izpit čez tretji letnik.

Po izpitu mu je prva čestitala ta, ki ji je takrat diktiral kazen! Ves zardel od zadrege se je opravičeval.

»To je moje maščevanje, vi mož dolžnosti!« Smejala se je njegovi zadregi.

V enem letu je z uspehom dovršil tudi četrti letnik.

Nikomur ni priznal, toda takole je to bilo: Spomin na ženo, ki je posegla v njegovo usodo v čudnih okoliščinah, ga je izpodbujal, da je napel vse sile, četudi je bil včasih že preveč utrujen.

Razen tega je obiskoval ruske in angleške tečaje.

Prav nič si ni prizanašal.

K novemu uspehu mu je čestitala spet prva gospa Marta z materjo, ki jo je s svojim avtomobilom pripeljala

Delu čast in oblast.

brez njegove vednosti k poslopiu, kjer se je vršil izpit.

Toda ko je končal študije na trgovski akademiji, so vstala nova vprašanja: »Kaj pa zdaj? Da bi študiral na visoki trgovski šoli? Da bi si poiskal drugo službo? Da bi pustil manj ugodno, a stalno službo zaradi negotove in nestalne?«

Prišel je k njemu njegov instruktor.

Povedal je, da je izvedel za čedno službo pri veliki razpošiljalni tvrdki. Naj napiše ponudbo. Ko bo imel dopust, naj tam nastopi pa bo videl: če mu bo tam ugaľalo, lahko takoj presedla. Če ne, pa naj se vrne v svoj poklic. Vsekako je vredno poskusiti.

Strahota se je dalje časa obotavľal, potem pa je storil tako. — in pri tvrdki mu je ugaľalo. Ostal je tam, tudi ko je ugotovil, da je šef prav za prav svak gospe Podlesnikove.

Lahko uganete, kdo je vse to aranžiral.

Strahota je postal soproog gospe Marte. Kadar jo hoče podražiti, pravi le: »Tisto kazen pred kolodvorom presneto drago plačujem! Pošteno si se mi maščevala.«

Gospa Marta se nekaj časa navidezno nanj jezi, potem pa skoči, ga divje objame in mu vrne:

»Prav se ti je zgodilo, ti zoprnež! Da boš vedel: mene je vleklo k tebi edinole hrepenenje po maščevanju.«

Konča pa se to vselej s poljubom v spravo...

Manica:

ZA DOBRO VOLJO

1. Samo pametna naj ne bo...

»Jabolko ne pade daleč od drevesa« — ampak ni vedno tako. Izjeme so povsod. Poznala sem očeta,

pridnega, resnega, delavnega, sin pa je bil silno lahkomišljen in velik vetrnjak, ki je svojemu dobremu očetu pripravil marsikatero grenko uro. Ta sin stopi nekoč pred očeta in reče samozavestno:

»Oče, oženil se bom!«

»Tako?« pravi malomarno oče. »Na kakšno si se pa spet obesil?«

»Hej, očka, zdaj sem izbral pa že takšno, da bo po volji vam in meni. Moja izvoljenka je mlada, lepa, pridna, poštena, bogata, pametna —«

»Čuj, sin,« mu seže oče v besedo. »pametna naj pa ne bo, samo pametna ne!«

»Zakaj ne?« se začudi sin.

»Zato,« se zasmije oče, »ker če bo ona poleg vseh svojih lastnosti, ki si mi jih naštel, še pametna, potem tebe prav gotovo nikoli ne bo vzela!«

2. Konj in osel.

Čika Izidor pelje s svojim starim oslom vejevje iz gozda. Za njim prijaše na iskrem konjiču mlad gizdalin iz bližnje okolice in, hoteč se ponorčevati iz kmeta in njegovega živinčeta, vpraša zafrkljivo:

»Kaj meniš, čika, kdo je pametnejši? Konj ali osel?«

Čika Izidor obstane, pogladi z levico svoje dolge brke, z desnico pa potreblje osla po vratu in pravi:

»Na vsak način je osel pametnejši od konja!«

»Oho, čika, kako misliš to?«

Čika pomenljivo pomežikne in odvrne:

»Mislim tako, kakor je prav. Dolej se namreč ni drznil jahati osla še noben konj, neumni konj pa mirno trpi, da ga jezdi marsikak osel.«

3. Bog cigana ljubi.

Cigan Josa je oprezal po vasi od hiše do hiše. Če se je le dalo, je kaj »sunil«, a kjer to ni bilo mogoče, je ponižno sklonil kuštrasto glavo, pobožno zavil svoje črne oči in milo zaprosil:

»Za Boga svetega, daj mi, človek božji, dinarček! V ime božje, usmili se mene, lačnega! Pri Bogu, daj mi košček slanine! Bog ti daj srečo, samo daj, bratec, prosim te!«

Nekoč podari stari kmet Josi nekaj dinarjev in ga pol resno, pol v šali vpraša, čemu neki ima on, ciganski nepridiprav, pri svojih prošnjah vedno Boga na jeziku.

Cigan Joso se zareži, da se mu zableščijo beli zobje, in pravi:

»Vidiš, brate, tako govorim pač zato, ker sva si z Bogom prav dobra prijatelja!«

»Že spet imaš eno laž več na svoji črni duši,« reče kmet in dostavi: »Kdor vedno izmika, kakor to delaš ti, takemu Bog vendar ne more biti prijatelj!«

Josi se vnovič zasvetijo zobje:

»Ha, ha! Tebi, brate, Bog seveda zameri, če kaj pofuliš, da! Čemu bi kradel, ko imaš vsega dosti! Na nas, uboge cigane, pa dobri Bog gleda v tej zadevi čisto drugače. Ne le da

Abesinska deklica.

nam tatvine ne šteje v greh, ampak še celo naklonjen nam je pri tem poslu. Enkrat se je že izkazalo tako. Slušaj, brate!

Naša ciganska zgodovina govori, da smo bili nekoč cigani tako nežno belopolti, kakor tvoj enoletni vnuk. Toda četudi bel, reven je bil naš rod nekdanj kakor dandanes. Pa se je zgodilo, da je neki moj prednik — ker je bil lačen, kajpada — zlezel v tuj dimnik in snel nekaj svinjskih krač. Okradeni gospodar je potem

započel obširno preiskavo. Tudi pravega so vzeli na piko, ali on bi bil z lahkoto utajil, da ga niso izdali sajasti madeži, ki so se na njegovi beli koži čudovito lepo poznali. Seveda je moral revež krače vrniti in še obrcali so ga za nameček. Ljubemu in vsegavidnemu Bogu se je pa siromak zelo zasmilil in takoj ga je obdal z drugačno kožo. Od tedaj je ves naš ciganski rod oblagodarjen s tako temno kožo, da se izlahka skrijejo kakšni majhni sajasti madeži.»

Zenska in smrt.

Z mladim, lepim dekletom sem nekoč premišljeval o tej črni zadevi. Ko sem jo vprašal, ali se ne boji smrti, je vzdrhtela in odvrnila:

»Bojim se — zelo se je bojim. Zmeraj vidim v duhu, kako skačejo pod zemljo žabe name in jim ne morem ubežati.«

To je ljubko, ali ne? Toda kako lepo je bilo šele to, kar mi je dejala neka druga edina ljubljena na uho, mehko in srečno:

»Kako žalostno, da bom morala nekoč umreti, kajti takrat bom tudi tebe pozabila.«

Spominjam se še tretjega priznanja ženske, ki je mislila na smrt, in hudo mi je ob tem spominu:

»Skupaj umreti, to mora biti visoka pesem ekstaze!«

In nekaj ljubkih, neznatnih zgodbic iz starih knjig se spominjam:

Neka markiza de Choiseul je umirala. Njen spovednik je sedel pri posteli in hvalil vse lepote onstranstva.

Sedaj je odprla markiza oči in ga ozmerjala z umirajočim glasom:

»Ali ne znate povedati nič zanimivejšega?«

Ta markiza je živela v osemnajstem stoletju.

In iz osemnajstega stoletja je bila tudi tista vojvodka de Montpensier, ki je trdila, da jo samo nekaj skrbi: da bo morala nekoč gola vstati od mrtvih, kajti tega ne bo mogla prenesti.

Napoleon je imel med drugim tudi lepo in ponosno sestro, ki ji je bilo Pavlina ime. O njej pripoveduje izročilo, da je umrla z ogledalom v roki. Do zadnjega diha je gledala na svoje lase in na črte svojega obraza.

Pred Marijo Stuartovo, o kateri govore, da je bila ena najlepših kraljic, so začeli nekoč dvorjani šepetati, da se nekdo stara.

Marija Stuartova je dvignila glavo in ponosno rekla:

»Kraljica se ne postara, ampak le umre.«

Resnično kraljevski odgovor.

Siroti je bilo res prihranjeno staranje. Nekaj let pozneje so jo obglavili.

Pozor pred moškimi z rjavimi očmi.

Učenjaki, ki so se ukvarjali s proučevanjem telesnih lastnosti moškega, svetujejo mladim dekletom, naj pazijo tudi na zunanost moškega, saj se v njej dostikrat bolj zrcali značaj moža kakor v navadah in raznih posebnostih. Najbolj svare mlada dekleta pred rjavookimi moškimi, saj so s poizkusi dognali, da je imelo 75 odstotkov vseh dvožencev rjave oči. Rjavooki moški privlačujejo ženske dosti bolj kakor drugi, toda njih ljubezen navadno ne traja prav dolgo. Tudi večina hipnotizerjev ima rjave oči. Neki znan detektiv je opazil pri večini zločincev, s katerimi je imel opravka, da so imeli oči zelo skupaj.

Ali še žive na svetu ljubeznive ženske?

Dosti več kakor nekoč se govori dandanes o resnih, spretnih in pametnih ženskah, pojem »ljubezniva ženska« pa je že skoraj izginil, kakor bi spadal med staro navlako. In vendar je bil nekoč tako priljubljen!

Svetovna vojna in doba po njej sta prinesli ženski obilo skrbi. Pognali sta jo v trd življenjski boj, v dela, ki jih prej skoraj ni poznala, tako da je še zdaj kakor brez korenin. Res je delo izven družine mnogim ženskam neprijetno, zlasti ker ga je rodila potreba, ne pa lastna želja in volja. In v trdem boju, pa naj bo že delo ali karkoli, vsakdo nekoliko otrpne in postane zagrenjen. Zakaj naj bi bila ženska izjema? Tudi prirojena ljubeznivost počasi izgine.

Nešteto žena se mora v hudih časih, ki nas tarejo, neprestano boriti s seboj, da zatro v sebi razdraženost in nezadovoljnost, saj bi drugače postale vase zaprte in neljubeznive v pravem smislu besede. Da žena premaga vse skrbi, potrebuje dosti samozavesti in samovzgoje. Vsaka žena bi se morala zavedati nečesa: če denarne razmere v družini niso take, kakor bi morale biti — in krivda za to je navadno izven družine — se ne da nič pomagati. Če bo pa kazala pri tem še čemeran obraz, utegne postati življenje za vso družino naravnost nezno. Čevlji, obleka in živež zaradi njenega večnega jadikovanja ne bodo nič cenejši. Dolžnost žene je prav nasprotna: da se takim besedam ogne in da zavrne pogovor takoj drugam, če hoče preiti na to področje. Možje bodo veseli, če jim takih reči ne bo treba poslušati, in otroci še dosti bolj, ker so k sreči obvarovani skrbi, ki teže samo starše. Žena, ki bo znala to doseči in prav obrniti, bo po praviči zaslužila ime ljubeznive žene.

Še bolj kakor ljubeznivo ženo moramo ceniti ljubeznivo mater, kajti teh je dosti manj. Večina mater namreč misli, da morajo otroka ne prestano vzgajati, ga poučevati in mu groziti s kaznimi. Po taki vzgoji otrok čisto otopi, dokler sploh ne neha biti dovzeten za materine nauke. Veseli, ljubeznivi materi, ki zna ustvariti okoli sebe zadovoljnost in ugodje, se pa z vzgojo ni treba skoraj nič mučiti. Sama, brez učenja postane otrokom vzor, doraščajočim mladeničem in dekletom pa prijateljica in tovarišica.

Zdaj pa le preidimo še k ženskam v poklicu. Pri teh ljubeznivost ni samo prednost, ampak velika odlika. O tem bi se dale napisati debele knjige, ki bi črpale svojo snov iz resničnega življenja. Kdo bo na primer vzel strežnico, ki bo s svojo neprijaznostjo in brezobzirnostjo še bolj razdražila bolnika, ki je že tako dovolj razdražen? Kako bo ženska, ki ne zna biti prijazna, mogla pogledati

Obupal je sam nad seboj. Vse dokaze ima o svoji smoli. Pa še zamorec je povrh.

sočloveku v dušo? Ženska v trgovini, ki zna biti ljubezniva, bo dosegla dosti več uspehov kakor druge njene tovarišice. Taka ženska odjemalcev ne bo preplavila s hvalisanjem blaga, ampak jih bo s skromnim, vpludnim nasvetom pregovorila, da bodo blago kupili. V poslovnem svetu so taki iskreni nasveti največ vredni. Podobno je tudi po uradih. Nič ni strašnejšega kakor ženska pri okencu na pošti ali na postaji, ki uživa »dober glas«, da je neprijazna in, kakor naposled navadno še ljudje dodajo, kvečjemu s kakšnimi moškimi vpludna. Seveda se ljudem niti ne sanja, kako izmučena od dolgočasnega dela je včasih taka uradnica ali prodajalka, koliko se mora truditi z odjemalci iz vseh mogočih slojev, ki imajo razen tega še vsak svoj okus. Res je, z vsemi ljudmi ni mogoče enako delati, toda ženska v službi naj pomisli, da je prijazen odgovor zmeraj krajši kakor nevljuden, ki se pogosto razvije nazadnje v prepir.

In naposled je vse samo navada, vzgoja in samovzgoja.

Zelo pomemben je pogosto podzavestni nagon po posnemanju. V marsikaterem uradu, trgovini in obratu srečamo prijaznost, ki izvira od voditelja ali voditeljice in se je potem »naleze« vse osebe. Marsikatera učiteljica zna izpremeniti šolo v majhen, prijeten dom, kjer je ona mati, samo s svojo ljubeznivostjo. Prav iz takih šol bodo prišle ženske, ki bodo voditeljice prihodnjih ljubeznivih rodov.

Marija Preisova:

Nasveti ženam-soprogam

Brzdaj svoj jezik! Ali moraš od dela utrujenemu možu takoj, ko pride domov, opisati vse domače neprijetnosti?

Če hočeš, da se bo mož zanimal za tvoje reči, se moraš najprej ti zanimali zanj!

Ne začenjaj domačega dela prav tedaj, ko se tvoj mož pripravlja, da pojde s teboj na izprehod.

Ne hoti imeti zmerom prav! Če hoče imeti žena zmerom prav, je to nepristočno.

Privošči svojemu možu stik z njegovimi prijatelji, toda glej, da mu sama ostaneš vedno najboljši prijatelj.

S svojim zakonom ravnaj previdno! Pravijo sicer, da je zlepljen porcelan najtrpežnejši, vendar pa nikakor več tako lep kakor nov.

S človekom, ki ga imamo radi, moramo znati ne le govoriti, temveč tudi molčati.

Ne imejte med seboj tajnosti, toda velika umetnost je, najti vselej pravo besedo o pravem času.

Svojega moža nikoli ne primerjaj z drugim možmi! Mar bi tebi ugajalo, ko bi te tvoj mož primerjal z drugimi ženami?

Ne pozabi, da človeku iz vsake pravice, ki si jo lasti, rase tudi dolžnost. Imaš torej pravico biti srečna, pa tudi delati drugega srečnega.

JUBIMKANJE

Iz zatohle cerkve je odbrzelo nekaj žensk v bledikasto jutro. Zadnja je s čudno trudnim licem prestopila prag in tuje ogledovala cesto. Mlada žena, zavita v eleganten plašč, ki je bil le površno zapet. V rokah je držala spečega otroka. Bila je brez klobuka. Svetli lasje so ji gladko padali na tilnik. Zbegano in motno je gledala proti mestu.

Še je somrak nad reko, zadnja tema počiva v drevju. Ves svet že polagoma trepeti v toplem prebujanju, le reka je mrzla, tako mrzla in enakomerna kakor brezčutno srce.

Bledina neba ji je legla na obraz. Za hip je neodločno postala sredi proda. Koliko jih je, ki prav tako trpe! Pa zdaj je že vse gotovo. Iznenada se je zdrznila, ker se je malček v rokah prebujal. Njeno lice je otrdelo v grozi. Samo za hip se je zavedela, kaj počenja tukaj, sama, v ranem jutru, ob reki. A misel strahu je splahnila, trudnost se je povečala in edino potreba po miru je ostala jasna v njej. Čakala je potrpežljivo samo še tistega pravega vala. Kako dobro de to krhko, lahno žuborenje reke. Sedla bi na breg in samo spremljala pretakanje vode. Tako trudna je bila. Samo toliko je še hotela počiti, da pride tisti pravi val, in potem bo konec. Izmučena je priprla oči. Vlažna mehka trava je ob bregu drgetala in se otepala vodnega toka, a se je spet ponižno raztegnila in vdajala vodi, tistemu enakomernemu, osvajačemu lizanju v breg. Samo enkrat je sapa nakodrala reko ob njenih nogah in upognila trsje na drugem bregu. Vse okrog je bilo čudovito tiho. Voda globoka, zelena, prepletena z vodnimi rastlinami. Vsa prirodna milina je zasijala kakor v sočutju in nežnosti slovesa. To lepo, tiho, skrivnostno bo čez hip izginilo. Mrko, brezumno, obupano je pogledala mlada žena v nebo, v drevje, travnike, na svetlo črto čez sinjino nad seboj, potem pa je stisnila otroško glavičico k licu in strastno poljubila mehka speča usteca. Vsa se je skrčila v bojazni, da bi malega preveč ne zbolelo — takrat. Za sebe se ji je zdelo, kakor da je s storjenim sklepom dotrpela do kraja. Zravnila se je, s trdimi koleno in vratom je čakala. Prisluhnila je še enkrat v jelše, v razpredeno meglo nad travniki. Spustila je plašč z ramen, da se ji je sesedel k nogam. Bela in gola je bila pod njim.

Vsaka misel se je zgostila v njej. Otrplo čustvo se je je polastilo. Z obema rokama je tiščala speče dete k sebi, kakor bi hotela na ta način udušiti malemu vsako bolečino v prihodnji sekundi. Krhko ji je postalo v glavi, brezumno, prazno, topo. Saj tisti val prihaja...

Reka se vali mirno naprej kakor usoda, neprestano teče, in v njej je tema.

Na mostu se zbirajo ljudje. V megli narašča njih govorjenje, v mrmranje zamirajo besede, le oči pohlepno iščejo tam doli. Nenavadnost bledega jutra odseva v obrazih. Senzacija združuje te ljudi. Drobec se je utrgal iz vesoljstva in padel med enoličnost življenj, da za hip razbega duše, nato pa zamre v pozabljenju...

V vodi je ležalo žensko truplo. V zeleni kotanji, prepleteni z vodno travo in mahom, se je čudno mešlo odražala bledota njenega golega telesa. Nedaleč od nje se je na vodi mirno zibalo malo drobno trupelce. Ženske

so ihtele. Saj je ležala tam doli mlada nesrečna žena z detetom.

Utopljenko so na bregu zagnili in ji položili k obrazu njeno malo mrtvo najdražje. Šele takrat se je množica razgibala, oživela. Mnogo žensk je še jokalo. Nekateri so odhajali. Drugim pa je bilo nemogoče zapustiti kraj, dokler se ne dotaknejo skrivnosti do jedra. Morilo jih je nestrpe, čakanje, molčečnost drevesnih vrhov nad reko in še tišja vodna globina, ki je vedela vse.

Mlad mož je na splošno vrgel pogled z mostu in omahujoč odhajal dalje. Ker je ujel nekaj besed o dogodku, se je površno zanimal in obstal med ljudmi. Mlada gospa z otrokom! Stopil je proti domu. Nenadoma mu je bilo neznosno misliti na tragedijo ob reki. Čemu se je usmrtila? In še celo z otrokom... Njen mož? Seveda. Mož. Žene jemljejo vse tako tragično. Teda se je jasno in zavestno spomnil svoje žene Erike. Čemu misli zdaj na to? Saj ona ne bi...? Zvečer je bila tako mirna, preveč mirna. V očeh pa ji je ves čas trepetal čuden nepokoj. Čudno, da se je zdaj tega spomnil. Ali kaj ve? Da bi ona trpela zaradi tega, zaradi one druge? Tega ni hotel. Saj je bilo vse le bežno. Pomlad in lahkomišelnost. Omamljalo ga je, kakor omami čebelo sladko cvetje, kakor upijani večšo svetla luč. Vzrožil je nad seboj. Ni maral teh misli. Pregloboko so se dotikale vesti. Tolika rahločutnost je bila mogoča samo zdaj, ker je videl tisto tam. Na bregu. V megli. Sicer pa je danes spomin na to ljubimkanje tako brez barv. Tako brez vsebinsko so minili ti meseci, čeprav je pričakoval vsak dan, da se razgiba plamen v njem in v njej. Krive so bile vedno le njene oči, ki so toliko obetale. Danes pa čuti, da je bilo vse res samo ljubimkanje, igra, igra z omamno strastjo, ki je ni bilo. Čustvo, dasi vroče in koprneče v početku, ki ga vkljub temu ne sme imenovati nevarnega. Erika že ne. Čustvo je bilo, ki ima že v začetku svoj konec.

Bolj ko se je bližal domu, nemirnejši je postajal. Zakaj ga je včeraj žena tako dolgo gledala? Zdaj šele se mu je zazdelo, da je odšla takrat v svojo sobo z medlim, usmiljenja prosečim pogledom. Že je skoraj tekel. Rad bi ji zdajle pogledal v obraz. Ali je morda res zvedela? Če je zvedela, potem je gotovo pojmila po svoje, kakor da ga je izgubila za vedno. Seveda ni izgubila po njegovem ničesar. Tisto ljubimkanje, ko ti mladostne sile in pomladno hrepenenje razganjalo prsi in se ti hoče zagrabiti v dlan in ljubiti vse lepo, ko si si, in vendar lačen vsega, ki ni tvoje! Pollaščal se ga je neznosen nemir. Ljudje so rekli, da je bila žena tam v vodi lepa. Dete je ležalo nekaj metrov proč od nje. Začutil je razdejanje v duši, kakor bi pahnil zvesto ljubeče bitje v trpljenje. Zdaj se je skoraj dobro zavedal, da Erika trpi zaradi one druge. Nikdar še ni dobro popazil na to. Preveč je bil zaposlen sam s seboj. Odpel si je plašč. Ni se mogel več otresti nekega grozečega, poraznega občutka, kakršnega ima na smrt obsojeni, ki za trdno ve, da mu je naslednjo uro umreti, pa le še čaka in upa na čudež, na pomilostitev. Strašno ga je začelo skrbeti. Prsi so se mu dvigale, kakor da zajema vsak dih iz pljuč, ki nimajo zraka. Ostudno to! Če bi bila res Erika!

Po stopnicah je stekel. V kuhinji je bilo vse mirno. Z obupom je obrnil ročaj in vrgel v njeno sobo kratek, plašen pogled. Prazno, pospravljeno, nedotaknjeno! Obrnil se je in stekel v otroško sobo. Posteljica je bila prazna, razgrnjena. Ob beli ograji je slonel medvedek. Čelo se mu je orosilo. Skušal se je miriti. Morda je šla na izprehod z njim? Neumno! Ob tej uri, nemogoče! Spreletel ga je čuden občutek, kakor da ve, že ves čas ve, in da mu ni treba nobenih pojasnil več. Izmed tisočerih milijonov je prav on tisti, čigar žena je ležala tam med zeleno vodno travo in ki so jo vsi drugi videli, le on ne. Tisto malo usehlo trupelce pa je bilo njegovega sinčka. Zbežal je v svojo sobo in je z vso gotovostjo pričakoval, da ga na mizi čaka njeno pismo,

Astrid Varing:

Nila leti v nebesa

Stekla v oknu so bila od mraza čisto bela, ko je seržant Flog — prel se je pisal za Andersona, toda izpremenil je svoje ime po svojem poklicu — vzel luč z mize in osvetlil okno, da bi videl, koliko kaže toplota. Mraz je naslikal na stekla najlepše cvetice, vitke zvezdnate lilije in čudovito ukrivljene liste. Toda kakor hitro so se stekla ogreela, so se cvetice na oknu stopile in temen madež je zazijal kakor črna luknja sredi beline. Naposled je lahko videl termometer, toda nič mu ni pomagalo. Koliko stopinj mraza je, ni mogel zvedeti, kajti živo srebro je padlo tako globoko, kolikor je bilo mogoče, in potem zmrznilo.

Jezno je seržant nekaj zagodel in utrnil luč. Za trenutek je obstal in se zagledal v temo. Saj ni bilo samo hladno ta večer, tudi vihar je divjal, v gostih kopicah je zanašalo sneg proti oknu, kjer so se kmalu spet pokazale nove ledene rože. Dostikrat je že imel slabo vreme, dostikrat je moral že leteti v takem vremenu, ko so drugi lepo sedeli na toplem... Danes bo moral leteti iskati starega Laponca, ki morda ni niti več živ. Toda ni smel izbirati. Bil je voditelj velike letalske reševalne postaje in je vedel, kaj je njegova dolžnost.

Stari Laponec naj bi ga bil ubogal poleti, ko ga je bil obiskal. Nila je bil star že nad osemdeset let, toda ni ga bilo mogoče pregovoriti, da bi se iz svojega laponskega doma preselil v mesto. »Misli na zimo,« je dejal seržant, »misli na mraz, samotnost, misli na to, kako bo, če zbolíš...«

Toda Nila ni mogel pregovoriti. Samotnosti je bil starec vaje in mraz njegovemu utrjenemu telesu ni prav nič škodoval. Bal se je samo bolezni in smrti — toda če bo zbolel, ga bodo pač prišli iskati z letalom, tako si je mislil.

Seržant se je moral vrniti s praznim letalom, nocoj, sredi najhujšega viharja pa so ga poklicali po telefonu. Nila je bolan in prosi, da bi ga prišli iskati. Med življenjem in smrtjo je, tako so rekli.

Pismo je ležalo na mizi. Ni ga odprl in prečital. Obupno so se mu tresle roke, samo obrnil ga je in se opletel ven na hodnik. Zobje so mu šklepetali. Dirjal je po ulicah, kakor da se hoče čimprej prepričati in se obsoditi.

Hladna tišina ga je sprejela. Zgrudil se je k njima in zaječal skoraj brez glasu. Edini živi plamen sveče je zaplapolal ob njegovem prihodu. Zagrebel se je med njiju in dušil strašno suho ihtenje, ki mu je sililo iz grla.

»Kaj si mi storila, Erika!« V njem je divjala bolečina in ga trgala na kose. »Zakaj si mi vzela sina? O jaz...«

Tako strašno miren je bil njen obraz in tako negibno je ležalo njegovo dete v njenih belih rokah.

Pobožna molitev.

Seržant Flog je sicer godel nekaj o starem Laponcu, ki ni hotel ubogati, ko je bilo že vse pripravljeno na odhod, toda pomišljal se ni niti za trenutek. Žena bi ga bila rada prosila, naj ostane doma, toda ni se mu upala reči niti besedice. Mirno je oblekel težko letalsko obleko, čeprav so otroci s solzami strmeli vanj. Ko je odprl vrata, mu je puhnil sneg v obraz.

»Kako misliš priti skozi ta vihar?« je dejala njegova žena in srce ji je vzdrhtelo.

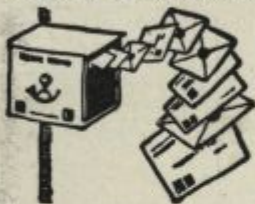
»Nekako pojde že. Doslej sem še zmeraj srečno prišel.« je skoraj veselo odvrnil. »Le ne boj se, mati, in skrbi za otroke. Sredi noči se vrnem. Dotlej pa — bodi zdrava!«

In seržant je storil nekaj nenavadnega — pobožal je svojo zvesto tovarišico po licu.

Zadušila je solze, ki so ji silile v oči, in se poskušala nasmehniti.

Malo pozneje je stal seržant spodaj pri jezeru in pregledoval letalo v soju močnega žaromete. Vse je bilo v redu, mirno je stopil seržant v kabino in mirno si je nataknil debele rokavice. Mraz je silil skozi vse razpoke in Flog je vedel, da bo moral ohraniti vse svoje čute, pa tudi tople roke, če bo hotel, da se mu bo rolet ob takem vremenu posrečilo. Dosti človeških življenj je že rešil, ko je prišel v zadnjem trenutku s svojim letalom v kakšen daljni kraj in odpeljal bolnika v bolnišnico v mestu. In zdaj je spet čakal ubog bolnik njegove pomoči. Boj s naravo bo hud, toda staremu Nili je treba pomagati. Spet je zagodel Flog, toda to pot od zadovoljnosti, potem je pritisnil pedal in takoj je zdrsnilo letalo čez led. Nekaj minut nato se je že dvignilo in izginilo v temi.

Tam daleč, v svoji siromašni sobici, je ležal stari Nila in njegov boj je bil še hujši, njegov sovražnik še močnejši — smrt. Bolezen ga je iznenada presenetila. Pljučnica ga je vrgla na cunje, ki so bile njegova postelja. Potujoč Laponec ga je dobil v takem položaju, mu za silo pomagal in poslal sporočilo v mesto.

Tako iznenada je prišlo — kakor vsaka nesreča. Ko je nepričakovano stopila v kuhinjo, je sedela Marjeta za mizo in pisala. Njeni debeli, nabrekli prsti so se krčevito oklepali peresnika, njen obraz je bil od duševnega napora ves zardel, dihala pa je globoko, kakor bi jo nekaj stiskalo za prsi.

Ko je zagledala svojo »milostivo«, je planila kvišku. Kri ji je še bolj zalila obraz in s komolcem je poskusila skriti rožast pisemski papir. Na mizi je ležala odprta knjiga: najbrž spisovnik ljubezenskih pisem.

Nekaj je gospe reklo, da je hitro zapustila kuhinjo. Ni bila zlobna in nikogar ni marala spraviti v zadrego. Šele v obednici, kjer je njen mož še zmeraj srebiral čaj, se je začela na glas in res od srca smejati: Marjetka piše ljubezensko pismo!

In zdaj je stari Nila čakal rešitelja, ki bo prišel iz oblakov in ga rešil trpljenja. Skoraj brez zavesti je slišal nekaj besed o letalu in svojem prijatelju seržantu, ki bo prišel, da mu bo pomagal. In v vročici se mu je potem vse zmedlo. Iz letala je postal velik ognjen voz, ki je dvignil v časih stare zaveze Elijo in ga odpeljal v nebo. Tako je ležal stari Laponec in ni čakal samo svojega zemeljskega rešitelja, ampak tudi nebeškega rešitelja njegove nesmrtni duše. Snežni vihar je pretresal slabo grajeno sivo kočo in silil skozi stene. Stari Nila se je zbudil iz svojih vročinskih sanj in se ozrl. In nenaden nemir ga je prevzel.

»Vode,« je šepnil, in ko mu je tovariš zmohčil ustnice, je nadaljeval: »Pojdi in poglej proti nebu! Morda že prihaja.«

Laponski popotnik je poslušno zapustil kočo, in komaj je stopil na prag, že je zagledal žaromete letala nad malim jezerom pred kočo. Kmalu nato je zaslišal brnenje motorja in čez nekaj minut je stroj obstal tik pred njim.

»No, ali je še živ?« je kratko dejal seržant. Ta polet je bil najhujši, kar jih je bil dotlej doživel.

»Živ, živ,« je hitro potrdil Laponec, »nestrpno že čaka, da pride.«

»No, potem je pa vse v redu. Pomagati mi boš moral, da ga bom spravil v kabino. Vrnitev bo lažja, ker je vsaj vihar popustil.«

»Ali si prišel?« je zadovoljno šepnil Nila, ko je seržant stopil k njemu. »Hvala, da si prišel.«

Seržant je videl, kako so starčeve oči vesele, in še sam je postal vesel. »No, Nila, saj bo vse dobro, samo nekaj dni počakaj.«

In malo nato je Nila čutil, kako se dviguje v višave. Zavrt je bil v mehke tople kože in ni več čutil bolečin. Niti za trenutek ni seržant počival, čeprav je bil na smrt utrujen. Ni se upal počivati, saj je bilo treba spraviti starca čimprej v bolnišnico. Če bosta le o pravem času prišla še tja! Više in više se je dvigalo letalo. Tam v kabini se je Nila napol pre-

budil. Ležal je udobno, privezan na svoji bolniški postelji, in ni prav vedel, kje je. Niti toliko moči ni imel, da bi bil dvignil glavo. Toda to ni bilo niti potrebno, saj je čutil, kako se dviga čedalje više, kako ponehava bolečine, kako izginja trpljenje, kako ostaja samo še neizmerna utrujenost. In potem ta nepopisno lep občutek, da ga nekaj nese kvišku! Srce mu je komaj še utripalo.

Negibno je ležal na hrbtu in gledal nerazločno pred okni bele vrhove gora. Hiteli so mimo, povsod naokoli pa so žareli čudni ognji, zeleni in rdeči plameni so se dvigali in padali. Še slabotneje je bilo Nilovo srce. Čutil je, kako se dviga, više, više, v sredo žareče, svetlikajoče se luči in s skoraj neslišnim vzdihom je naposled zdrsnil na perutih vetra čez najvišjo mejo.

Šele proti polnoči je bilo, ko je pristal seržant Flog naposled ob domačem jezeru. Utrujen je bil, lačen, in vse ude je imel otrple. Stopil je z letala. Toda njegova prva misel je bila namenjena Nili.

»Pomagajte, tovariši!« je zaklical letalcem, ki so prihiteli naproti, in z združenimi močmi so odnesli možje Laponca iz kabine ter postavili nosila za trenutek na led. Potem so posvetili starcu s svetilko v nagubani obraz.

»Mrtev je že!« je dejal eden izmed njih suho.

Presenečeno je pristopil seržant Flog.

»Zastonj,« si je grenko mislil. »Ta strašna pot je bila zastonj.«

Toda potem je zagledal čudno srečni nasmešek, ki je starcu v smrti zjasnil in polepšal obraz. Ta obraz! Sama hvaležnost je bila na njem. Flog je začutil, kaj je temu starcu storil, začutil je, da njegova pot ni bila zaman.

»Ne, zastonj ni bilo,« si je mislil. »Pomagal sem starcu v lepo smrt. Drugače se ne bi tako jasno smehljaj. Naravnost v nebesa, v njegova nebesa sem ga odpeljal.«

J o l a :

Ljubezensko pismo

Za trenutek je še videla pred očmi nerodne prste nad rožastim papirjem, potem pa je njen nasmešek iznenada izginil, kakor bi bil zmrznil. Globoka, tuja guba se je pokazala med njenimi obrvmi. Neumna, a vendar boleča misel je vstala v njej: »Nikoli nisem napisala ljubezenskega pisma.«

Zdelo se ji je, da je vse, kar je bilo okoli nje, izginilo. Vsakdanja okolica, moški, ki je bil že lepo vrsto let njen mož, vse njene vsakdanje dolžnosti. Samo nekaj je vstalo jasno in razločno: nenapisano ljubezensko pismo!

Kolikor se je mogla spomniti — in vse svoje življenje je v trenutku pregledala — res ni napisala nikoli takšnega pisma. Ko ji je bilo petnajst let, je bila zaljubljena v učiteljico in neko tovarišico, pisala je pesmi, zdihovala nad romani. Ko je dorasla, je pričakovala ljubezen. To

Pri igri zaspal...

je bilo takoj po vojni, in takrat so bili ljudje bolj potrpežljivi. Moški ne tako neukrotljivi, ženske pa niso tako izzivale. Saj so vsi dovolj dolgo čakali miru.

Potem je prišla na vseučilišče. Navadila se je govorčenja svojih tovarišev, tudi razpravljanja o ljubezni. Nekoč, ko je bila pomlad in so kostanji cveteli, je pustila, da jo je eden izmed njih, ki ji je bil bolj všeč kakor drugi, objel in poljubil. Nerodno ji je bilo. Ušla je. Drugi dan je dobila užaljeno, skoraj nesramno pismo. Ali je bilo mar to ljubezensko pismo? Kdo ve?

Potem je šla za dve leti v Pariz. V tem starem, le-sketajočem se mestu ji ni nihče poslal ljubezenskega pisma.

Z veseljem se je vrnila domov. In kmalu nato je bila že zaročena. V kratki dobi, ko je bila nevesta, ni bilo časa in priložnosti za ljubezenska pisma. Vsak dan se je videla z njim. Ker je bila vesela, da je lahko ubežala iz skromnega doma, je rada pustila, da jo je njen bodoči mož vodil po imenitnih lokalih. Med zvoki nežnega tanga je kar pozabila, da sope on kakor puščač meh. Srečna bi bila, če bi ji bil govoril o ljubezni. On je bil odvetnik in dosti dela je imel. Rajši je govoril o svojih opraviilih in o denariju. Tako jo je torej ogoljufal. Ogoljufal za ljubezensko pismo, za neznanen listič rožnatega papirja, ki ga ni nikoli popisala. Vsi okoli nje so govorili in še govorijo o ljubezni. Igrajo se s to besedo, mečejo jo sem in tja kakor žogo. Kolikokrat je sama telefonirala, klicala tovariše za bridge ali tenis, tudi flirtala. Toda ljubezenskega pisma ni nikoli napisala.

»Ljubezen« se reče lahko in hitro. Toda to besedo napisati! Z globoko nad mizo nagnjeno glavo, s težavo in občutjem kakor Marjetka. Da ostane večno zapisana beseda, da jo dobimo še po mnogih letih med porumenelimi papirji in da nas še takrat omami, oslepi.

Ni mogla strpeti v obednici. Bila je uboga, bolj uboga kakor dekleta v kuhinji. Njeno življenje je bilo brez vsebine.

S krčevitim naporom je v mislih pregledala vso dolgo vrsto moških, ki jih je poznala. Ali bi bil med njimi kdo, ki bi mu mogla napisati ljubezensko pismo? Ne, biti bi moral tujec, neznanec.

Spomnila se je, da se je pred tremi dnevi seznanila s človekom, ki ji je bil tujec. V neki družbi jo je prosil za ples in prav za prav bi mu bila prošala najrajši zavrnila. Z docela tujim človekom ni nikoli rada plesala. Zlasti ne tanga, ki je tako intimen ples. Toda ni trajalo dolgo, da sta jo njegova mirna roka in zmagovalni nasmešek čisto prevzela. »Ta se zna vesti med ženskami,« si je mislila in mu tudi povedala, ko je glasba utihnila. »Res je,« je dejal. Rekel ji je, da se žensk časih ne more otresti. In predrzno ji je povedal svojo telefonsko številko.

To jo je užalilo in sklenila je, da mu bo svojo užaljenost tudi pokazala. Toda ko se je pri naslednjem tangu spet priklonil prednjo, je bila srečna.

Iz temnega kota v sobi ji je zdaj prirasla misel, želja, da bi mu pisala pismo. Neznancu. »Neumna sem,« si je rekla. »Freud ima prav. Bolna sem. Freudovski kompleks.«

Vsa zmedena in vznemirjena je v svoji sobi prižgala luč. Na pisalni mizi je razmetala kopico pisemskega papirja. »Bolna sem,« si je iznova rekla in se nehote začela truditi, da bi sedla tako kakor Marjetka, da bi prav tako krčevito in nerodno prijala pero. »Edini!« je napisala in potem prestrašena obstala. »Edini!« kakor ne bi bilo nikogar drugega na svetu! Kakor bi bil samo ta neznanec. Toda že je hlastno zdrsnilo pero po papirju: »Stadke so tvoje roke, tvoje srce utriplje tako močno, tako mehke so tvoje čudovite ustne.« Tesnejše so postajale črke. Toliko je skrivala v sebi in vse je morala povedati. Zdaj je bil list popisan, grd, tuj list. Hitro je zapečatila ovitek in nerodno prilepila nanj znamko. Brez naslova.

Oprezno, kakor kakšno dragotino, je prijala pismo v roke, da ga bo sama oddala in vsa srečna je zavzdihnila, ko ga je spustila v nabiralnik. Potem se je hitro vrnila domov in poklicala neznanca po telefonu.

Odgovoril ji je moški, hladen, zelo tuj glas. Olajšano se je oddahnila, ko je pomislila, da je oddala ljubezensko pismo brez naslova.

KUHARSKI TEČAJ ZA MOŠKE

Marsikatera se bo porogljivo nasmejala, ko bo prečitala ta naslov. Moški da bi kuhali? Saj je vendar tako grozansko neroden v kuhinji kakor medved.

Ženskam ne gre v glavo, kako bi moški sukal kuhalnico, kako bi rezal čebulo ali kako bi delal potico.

In vendar pripoveduje zgodovina, da so bili najslavnejši kuharji zmeraj le moški. Ko sloves ženske kuharske umetnosti po navadi ne sega čez domači prag, so še dandanašnji med moškimi kuharji, katerih umetnost slovi daleč po svetu.

Znano je nadalje tudi, da so si izmišljali kralji in cesarji, torej spet moški, najboljše in najbolj gurmanške recepte, po katerih kuhamo še dandanes.

Sicer pa pogledimo še malo po svetu! Kdo kuha na primer po hotelih, jedilnih vozovih in na parnikih, kjer se priznana dobro je? Spet samo moški.

Po vsem tem moramo verjeti, da imajo tudi moški dar za kuhanje in da se, če jih kuhanje veseli, v kuharski umetnosti lahko še veliko bolj izpopolnijo kakor ženske.

In prav zato, ker je moškim umetnost kuhanja prirojena, so nedavno otvorili v Ameriki kuharski tečaj za mladeniče. Pa nikar ne mislite, da je namenjen morda za poklicne kuharje. Kaj še, v ta tečaj se sprejemajo samo moški, ki se hočejo naučiti kuhanja za lastno potrebo.

Danes ta dan bi moral znati vsak moški vsaj za silo kuhati. Kolikokrat v življenju pride v zagato, ker je pri ognjišču neboljten kakor otrok. Vsi

mladi učitelji, ki jih porine usoda v kakšen od Boga zapuščen kraj, kjer ni nobene gostilne in si tudi nobena kmetica ne upa ali pa neče kuhati za razvajanega meščana, so to prav gotovo že na lastni koži okusili. In takrat gotovo niso več mislili, da je kuhalnica samo za nežno žensko roko. A tudi na izletih, na daljših ekskurzijah in znanstvenih odpravah ne bo moški, ki ume kuhati, nikdar prišel v zadrego.

Nazadnje pa tudi živimo zdaj v dobi enakopravnosti obeh spolov. V Ameriki na primer skuha mož ob dnevih, ko je prost, žena pa v službi, ali pa, če ima lažjo službo kakor žena, prav rad kosilo ali večerjo.

Sicer se pa moški, ki radi kaj dobrega pojedjo, prav radi sučejo okoli loncev in se jim tudi ne zdita odveč delo in trud, ki ga imajo, če si sami pripravijo kakšno okusno jed.

Materi, ki želite svojim sinovom dobro, skrbite, da se bodo že v mladosti seznanili, kolikor je seveda to zanje potrebno, s kuharsko umetnostjo, in bodite, če ne gre drugače, včasih v ta namen tudi malo »bolne«, samo da bo moral vaš »mladi mož« zgrabiti za kuhalnico.

Drobne novice

Ruska zdravnica Marija Dukulova z zavoda za eksperimentalno zdravilstvo v Sverdlovsku je izumila posebno pripravo, s katero se da opazovati delovanje srca s pomočjo röntgenovih žarkov.

Po statistiki mednarodnega urada dela je na svetu 6 do 7 milijonov mladih fantov in deklet, ki so brez

dela. To število se še vsako leto poveča za število tistih, ki dovrše šole, pa ne dobe služb.

V Španiji je zdravstveno ministrstvo odpravilo doslej zakonito dovoljeno prostitucijo. Z istim ukazom je tudi odrejeno, da se morajo vsi spolno bolni zdraviti, in sicer bogatejši na svoje stroške, siromašni pa na poliklinikah. Vse tiste, ki se ne bodo tej odredbi pokorili, bodo prisilno oddali v bolnišnice in potem še kaznovali.

Turška vlada je sklenila povečati število ženskih policijskih uradnic na 60, ker se je izkazalo, da so se dosedanje zelo dobro obnesle. Doslej so imele omejeno področje dela in so morale le paziti na ženske in otroke, odslej pa jih bodo uporabljali tudi pri razkrivanju političnih zločinov.

Angleške učiteljice se doslej niso smele močiti, če so poučevale v Londonu. Občinski očetje v Londonu so namreč mislili, da ima omožena učiteljica preveč skrbi z gospodinjstvom in da zaradi tega ne more posvetiti dovolj moči učenju. Kakor pa kaže, so postali občinski očetje v zadnjem času drugačnega mnenja in so najbrž spoznali, da da zakon učiteljici zdrav življenjski nazor in smisel. Pred kratkim so namreč razveljavili prepoved močitve.

Nenavadno kazni je nedavno izrekel kitajsko sodišče v Nankingu. Pet žensk je bilo obtoženih, da so se javno kazale v preveč prozornih oblekah. Štiri med njimi so dobile po pet let ječe, peta, najmlajša, pa je morala postati strežnica v vojni bolnišnici. V utemeljitvi te sodbe je bilo rečeno: »To je sodišče določilo zaradi tega, da bo lahkomišelnost mlada oseba videla, kako malo je vredno človeško telo.«

KARMELIČANKE

(Prvi in edini posnetki iz njih življenja.)

Karmeličanski red ali Bratstvo žena z gore Karmel v Palestini se je v prejšnjih časih imenoval Belo bratstvo. Ustanovil ga je na gori Karmel l. 1156. italijanski menih Bertold, ki je bil tudi vojak in se je udeleževal križarskih pohodov.

Ker so l. 1238. Saraceni razgnali vse samostane v Palestini, so Karmeliti pobegnili v Evropo, se potem razšli na vse strani in v kratkem času znatno povečali število svojih članov. Strog, asketski red, ki so ga predpisali ustanovitelji, je moral pretrpeti marsikako izpremembo po prihodu v Evropo. Glavna izprememba je bila ta, da so namesto popolnega strogopostnega življenja uvedli pobiranje darov.

Ženski red je nastal šele l. 1452. v Franciji in ga je blagoslovil papež Nikolaj V.

Najbolj znana žena tega reda je sv. Terezija Avilska, rojena 1515. kot hči ene najznámejših španskih rodbin tiste dobe. Ta je karmeličanski red spet reformirala in vzpostavila stara stroga pravila. Skoraj ob istem času sta se ustanovili še dve bratstvi karmeličanskega reda, ki pa se od glavnega nekoliko razlikujeta.

Slike kažejo prizore iz življenja karmeličank v Franciji.

Zgoraj: Šele posmrtni se odkrije redovničin obraz. Desno: Karmeličanke pri poljskem delu.

(Nadaljevanje.)

Od zapuščinske razprave sta morala v Bendetovo pisarno. Jože je še vedno nekaj mrmral predse.

»Lepo te prosim, Jože, ne preklinjaj! Zmeraj se mi zdi, da preklinjaš očeta v grobu. Jože!« Materin glas je bil jokav in očitač in je dražil sina.

»Ah, kaj!« se je obregnil sin in vzkipeł. »Čudno se mi zdi, mati, zakaj imate vedno le mene za takega galjota. Kaj bi klel očeta, Bog mu daj večni mir! Očeta našega ni bilo dosti prida, a klel ga nisem še nikoli in ga tudi ne bom. Te mešetarje in falote, te advokate in pisarje pa, ki so njemu, pijanemu bedaku, zadrgnili zanko okrog vratu, nam jo pa zdaj zadrugujejo, tem mrham pa bom menda še smel privoščiti pekel in hudiča?« Debelo je pljunil po mokrem tlaku in si potisnil okrogli klobuček v tilnik. Pomlad ni več daleč, solnce že greje.

»Lepo tudi to ni, le potrpi, Jože!«

»No, boste videli, mati, kaj bova lepega tukaj slišala. Mati, mati, te vaše ponižnosti svet pač ni vreden!«

Solicitator Babšek jima je ponudil sedež in velel Mirku, naj pokliče doktorja.

»Ne boš me!« je sklenil Jože in trdno vrnil raztreseni advokatov pogled. Oba z materjo sta vstala. Mati ob njem je tonila v prijazno proseči krotkosti. Sram ga je zanj.

»Ali boste plačali, Hovnik? Saj veste, za kaj gre. Vaš rajni oče si je na menico, ki je že davno zapadla v plačilo, pri tukajšnji podružnici Slavjanske banke izposodil sto dvajset tisoč dinarjev. Zdaj pa, kakor hočete, Ali priznate dolg in se obvežete zanj, ali pa bomo morali tožiti zapuščino.«

»Nič ne bom plačal. Gospod svetnik na sodnji so mi tudi rekli, da to vse skupaj ni tako, kakor bi moralo po pravici biti!«

»Kaj se pa svetnik v te zadeve vtika? On vendar nič ne ve in tudi ne more za zdaj o ničemer odločiti,« je zarjovel Bende. Še tega je treba, da se sodniki iz nevoščljivosti zaradi odvetniških zaslužkov spravljajo na hujskanje strank. Ta svetnik! In to ni prvič! Treba bo odločno nastopiti in malo zagroziti! Zdaj stoji ta cepec pred njim in se lokavo smehlja, češ: Aha, in ti po volji, da sem bil pri svetniku, in svetnik je več ko ti, je uradna oseba, ti si pa le tak advokat! Ne, to pa res ne pojde tako naprej! Še danes pojde nad svetnika, s tem puntarjem bo pa že sam opravil.

Osorno ga je nahrulil: »Če ne mislite plačati, bomo

menice iztožili. Bomo videli, ali dobimo svoj denar ali ne! Adijo!«

»Svoj denar?« je vzkipeł Jože in bruhnil iz sebe dolgo zadrževani gnev. Zanj ni bila več ta gosposka pisarna svetišče, kamor mora stopiti kmet s sklonjenim tilnikom in ponižno prošnjo, in ta gospod pred njim, ali je on mar njegov najnižji hlapec? Zaman ga izkušajo ta gospod omajati s svojim mrzlim ukazujočim pogledom in terjanjem. Jože stoji na trdnih tleh svoje pravice in on bo izpodmikal druge, ne drugi njega. Zato je zavpil: »Svoj denar? Komu pa ste dali ta 'svoj' denar? Staremu Hovniku, mojemu očetu, temu revežu, ki od samega žganja še samega sebe ni poznal? In sto dvajset jurjev stari še zapiti ni mogel! Kje so torej, kaj? To boste menda najbolje vedeli vi, ki ste delali pisma in pogodbe in jih dajali podpisovat mojemu očetu, revežu zmešanemu, ki je že davno spadal pod kuratelo. Kam je šel ta denar, mene prav nič ne skrbi in tudi ne briga. Jaz nisem videl niti pare. Vi boste že videli, kje vam ga je iskati. Mene le pustite lepo na miru, mene ne dobite na limanice. Če boste tožili, vas bom pa jaz zatožil pri štatsanboltu, da veste!«

»Kaj? Ven, zalega nesramna. Ven!« je zazijal advokat in zardel preko lica do pleše.

»Še glavo mu bo razneslo,« je pomislil Mirko in se potuhnil.

Stara Hovnica pa se mu je približala in ga potegnila za rokav. Vsa solzna je prosila: »Oh, prosim jih, častivredni gospod, naj nam ne zamerijo, naj pozabijo, kar jim je rekel. Jože, sram te bodi, kako pa govoriš z gospodom, ali smo te tako učili doma in v šoli? Oh, prosim jih, častivredni, naj še malo počakajo, potem pa bomo že vse plačali, kar je oče zakrivil. Naj ne zamerijo, gospod, fant je še mlad, pri vojaki so nam ga tako grdo izkazili!«

Jože je planil in odrinil mater. »Mati, nehajte! Ali govorite z Bogom? Navaden kmet sem, pa bi me bilo sram take družine kakor je Poldo Krančan in njegova španovija. Ta je pa njih glavni svetovalec! Kar pojdiva, mati, saj naju je že vrgel na cesto, a iz naše hiše nas ne bo, se bomo še prej nekje drugje pozdravili!«

Vleči je moral starko preko praga.

Odvetnik je stopal nervozno po sobi gor in dol.

Tak tepec, tak kmečki teleban si upa kaj takega zabrusiti njemu, doktorju Bendetu, ki je že svojih dvanajst let odvetnik v Podgorici. Redkokdaj, le redkokdaj se je zgodilo, da so v pisarni kričali, a da bi metal stranke iz pisarne, tega mu doslej res še ni bilo treba. »Prekleti cepec, le počakaj, ti bomo že navili natezalnico, da boš škripal, da boš prosil!«

To je že revolucija! Kaj takega se ne sme več zgoditi, se ne sme! Kaj si bodo mislili drugi! Ali je Mirko zijal? Ne, Mirko se je delal zelo ogorčenega. Ali se pretvarja, baraba? Menda je res jezen! Saj je tudi lahko! Pisarna mora biti dobremu uradniku vse, pisarna in šef! Ah — Babšek, njegov pridni, vzorni Babšek!

»No, Babšek, kaj pravite?«

»Ali naj sestavim zasebno obtožbo zaradi žaljenja časti?« je vprašal solicitor suho. »Vse inkriminirane besede sem si zapisal!«

»Pozneje! Jaz pojdem zdaj v banko!« je dejal odvetnik nekako užaljeno, vzel klobuk in odšel.

Babšek je sedel k pisalnemu stroju in delal opominske tožbe za tvrdko Gobeždar proti raznim dolžnikom.

Naenkrat je prenehal, naslonil lice v dlan in se hudomušno nasmehnil: »Ti presneti stric, kakšne mu je natrobil!«

Zunaj pa je sijalo prvo gorko solnce.

Jože je le napol poslušal materino tarnanje. Ali je storil prav? Vraga je izpustil iz luknje. Sedaj šele bo planil po njem! Ampak on se ne vda! Pravica je njegova, pravica po božji in človeški pameti.

»Če bo vreme vleklo tako naprej, bomo lahko še ta teden zvozili gnoj na zelnik in za krompir.«

*

V ozki »kancelariji« je bilo neznansko zatohlo. Strop je bil nizek in sajast, sploh je bilo vse nekako umazano in sivo, kakor da se je usula čezenj tenka, a neodstranljiva plast prahu, ki se zdaj zajeda v reči na mizah, v roke ljudi, v obraze in obleko.

Zunaj na dvorišču so bile delavnice. Tam so zbijali ves dan, varili in žgali. Zunaj na vratih pa je bilo napisano v cirilskih črkah: »Vukasović i Strecker, prva beogradska čelična radnica za instalacijo i gradnje.« Gori, doma v Sloveniji, bi se temu reklo »kleparska in instalacijska delavnica z razširjenim obratovanjem«, no, tukaj pa mora itak biti vse bolj na veliko... Saj mu je prokurist Burger koj v začetku precej pokroviteljsko povedal, da si tukaj lahko ustvari bodočnost! Seveda! Ta prokurist Burger, po rodu iz Celja, si lahko dovoljuje v tej peklenski vročini kaj takšnega: pošilja učence po kisló vodo, to pa deva še na led in jo slastno uživa. Vrag naj ga vzame, saj še z njim ne izpregovori slovenske besede. In vedno ima imenitna pota. Kar na ministrstva! Pa z ministrstvi Karliju ne imponira več, tudi s svojo »bodočnostjo« ne. Danes je spet odšel, hvala Bogu. Da bi le vrag tistega zoprnega Štrekerja ne prinesel!

Karl je odprl vrata in zavpil med zbijanje, bobnanje in sikanje strojev: »Maks! M-a-a-ks!«

In Maks je prišel, Šorš pa za njim. »Bist alan?« — »Jo!« To sta bila zdaj njegova tovariša, njegova prijatelja in edina njegova družčina. Oba Dunajčana, sloka mestna človeka slabe polti in z zlatimi zobmi v ustih. Oba sta bila dobro plačana delavca, »švajserja«, specialista v svoji stroki, bolj spretna ko marljiva. Govorila sta rada, in tudi Karli je od sile rad klepetal. Tako sta mu pravila o Dunaju in o svojih doživljajih. Ah — doživljaji, pustolovščine! Za tem bi se Karli pehal, se ves zavzel in se gibčno razvijal v velikega »lebemana« — le kje bi moral začeti, za kaj bi bilo treba prijeti, da bi se mu odprla pot. Doživljati, doživljati — saj imata ta dva tujca, navadna delavca, ki sta komaj pred dobrim letom prišla sem, že lepo število komedij za seboj. In on? Ali je on mar slabši, bornejši, nerodnejši od onih dveh? Ali je res le okoren kmetavs?

Zato je silil v onadva, naj mu pripovedujeta, kako in kaj. Najbolj so ga seveda zanimala dogodivščine z ženskami.

In na koncu pripovedovanja, ko sta onadva že videla, da se bosta vendarle morala vrniti k delu, so še skupno navalili na svoje delodajalce.

»Vukasović — ta je še za silo. A ta nima mnogo besede, kljub temu, da je on denarni steber!«

»Aber dieser Strecker, dieser Pifke preussische, der Teufel soll ihn holen!«

»Holt ja!« je pritegnil Šorš, »ta običajni pilher si bo tu denarce spravil na kup, gori na Pruskem bi itak zmrznil.«

Karli pa je najbolj sovražil Burgerja in onadva sta mu že iz kolegiálnosti sekundirala — z gobci.

»Ja, dem möcht' i ane patzen, dass ihm der Huat nemar passt!«

Taki in slični pogovori v pristni dunajski nemščini, kateri se je izkušal privaditi tudi Karli, so mu krajšali dolgočasne popoldneve, ki so se sicer vlekli v neskončnost.

»Ali bi pisal domov? — Domov že ne. Pa vsaj tetki? Kolikokrat je bil že trdo ob tem, da ji piše, a vedno je še odložil. Saj ji še nima nič pozitivnega poročati. Pisal bo, ko bo imel privatne gimnazijske izkušnje za seboj.

Kaj neki se godi gori v Podgorici? Ali se še kdo zmisli tudi nanj? Anamarija? Oče in mama? Kako da mu oče še ni poslal policije na vrat? Ali res ne vedo, kje je? Tetki je bil pisal eno edino karto, da je živ in zdrav in da naj ne pozvedujejo za njim. In to karto je oddal v Zemunu. Kaj delajo doma? Kaj govore o njem?

Ali bi ne pisal? Enega samega pisma teti. Kaj bi počel? Saj je tako dolgočasno tukaj v tej neumni pisarni. Da, ko bi smel iti po mestu okrog, bi mu še na misel ne prišlo, da bi pisaril domov. Tetka prav gotovo ne bo tiho, in doma — doma naj jih le še skrbi, kaj je z njim.

Pa je vendar pisal, in ko se je gospod Burger vrnil, je bilo pismo že zalepljeno in frankirano. Znamko je bil kajpada ukradel, kakor je včasih izmaknil Burgerju tudi kozarec hladne slatine, ker je bil žejen in ker se mu to ni zdelo grešno.

»Draga tetka! Prosim Te, ne jezi se, ako Ti že naprej povem, da Te v tem pismu ne čaka niti prošnja za denar niti kakšno drugo tužno javkanje. Pišem Ti le, da veš, kje sem, in ker sem radoveden, kako je doma. Ušel sem zato, ker nisem mogel niti hotel še nadalje prenašati življenja faliranega študenta, in to v Podgorici. Prezirali so me doma in po vsem mestu. Jaz pa jim bom dokazal, da zaradi par mladostnih neumnosti še nisem tudi faliran človek. In ko to dosežem, se vrnem. Do takrat se oče menda toliko izpametuje, da me ne bo hotel spet siliti, naj se grem učiti za mesarja ali natakarka. Jaz ga nisem prosil za denar, vzel sem mu ga, koliko sem pač potreboval za prvo silo. Hvala Bogu, da sem kmalu našel službo korespondenta in pisarniškega »pucpin-sla«, ob katerega se obregne vsak, kadar je nasajen in nima drugega posla. Pa to ni nič tako strašnega.

(Dalje prihodnjič.)

LJUBI OTROCI!

Ali že veste, kaj vas čaka ta mesec? Res ne uganete? — Prvi pomladanski dan vas čaka. Kmalu bo konec smuka, drsanja, kepanja in san-kanja. Namesto teh dobrot boste hodili nabirat zvončke, trobentice, jetrnice in telohe. Letos ne bodo te cvetlice za nas nič novega, zakaj telohi, zvončki in trobentice so cvetele že januarja meseca, ker je bila tedaj tako mila zima.

Povejte, ali veste, kdaj praznujemo prvi po-

mladanski dan? In kdaj prvi poletni, prvi jesenski in prvi zimski dan? Če tega doslej niste vedeli, vam danes povem: pomlad se začne 21. marca, poletje 21. junija, jesen 23. septembra in zima 21. decembra. Zdaj pa proč z učenostjo! Hitro preberite našo veselo zgodbičko o Mikcu in Pikcu!

Srčno vas vse objema vaša

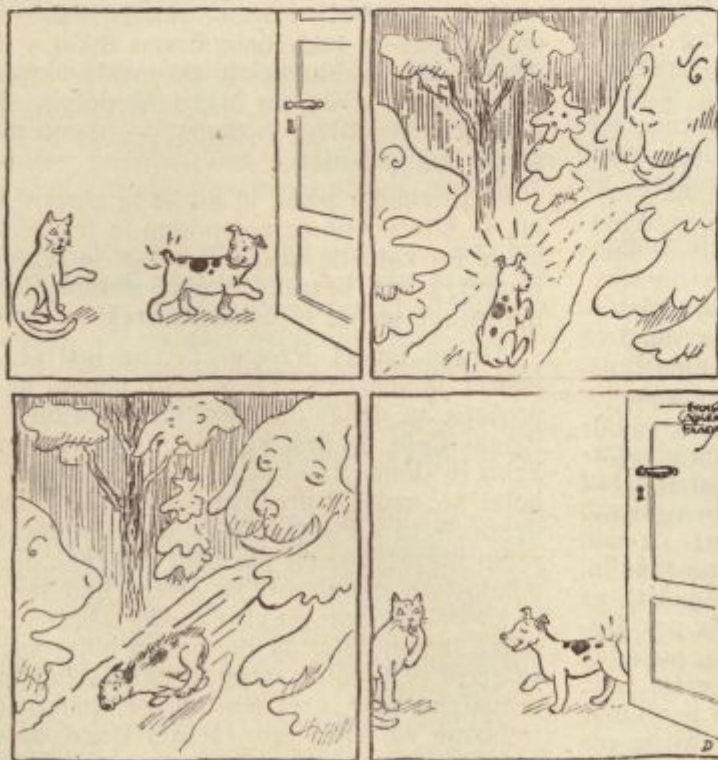
TETA MINA.

Micek, Mukec in Junaček Pikec

Mucek Mikec: »Tovariš, nikar ne bodi neumen! Kam bi hodil zdaj, ko je zunaj črna noč in mráz, da škriplje pod vsako mačjo šapico!«

Junaček Pikec: »Junak sem in se teme in mráza ne bojim! Saj nisem mačjega rodu!«

A v temnem gozdu se je Pikčevo junaštvo kmalu razblinilo v nič. In strah ima velike oči, to ste gotovo že slišali. Pikcu je napravil strah tako velike oči, da je videl namesto dreves same pse velikane!

Diaka se mu je naježila: »Joj, mati moja!« Ubral jo je nazaj proti domu, kakor bi ga duhovi podili. Bridko se je kesal svojega bahaštva in sklenil sam pri sebi, da se ne bo nikoli več delal junaka. »Hov, hov!«

Komaj pa je prestopil domači prag, se je že iznova pobahal: »Lepo je bilo zunaj, noč je mrzla in jasna, zrak diši omamno kakor klobasa!« — »Pa te ni bilo nič strah?« ostrmi mucek Mikec. »Kje neki!« se odreže Pikec.

Rešitev ugank štev. 2.

Rešitev posetnice.

Mesar in gostilničar.

Rešitev križanke.

Vodoravno in navpično:
1. Topola, 2. omara, 3. paša, 4. ora, 5. la, 6. a.

Uganke štev. 3.

KRIŽANKA.

Vodoravno: 2. stari oče; 3. shramba za seno; 4. darilo; 5. vojna naprava; 6. žuželka.

Navpično: 2. stari oče; 1. ženski list; 7. hiter tek.

Magični lik.

a	a	a
r	r	i
v	v	e

Črke prestavi tako, da dobiš žensko krstno ime, naplačilo in ime za izvir.

Zlogovna dopolnjevalka.

.. ša Namesto pik vstavi tele zloge:
.. ga ge: le, de, me, al, ol, pa.
.. ra Če si pravilno vstavil zloge,
.. to boš bral v začetnicah od
.. ga zgoraj navzdol ime letnega
.. te časa.

Zabavne igre ob slabem vremenu.

Osebo je treba uganiti.

V sredo sobe postavimo enega izmed otrok in mu dobro zavežemo oči. Ostali otroci se v krogu postavijo okoli njega. »Slepec« zgrabi enega izmed otrok in skuša s tipanjem uganiti, kdo je. Če ga ugame, postavimo tistega v krog, in igra se nadaljuje.

Ugani, kdo je izginil!

Enega izmed otrok pošljemo iz sobe. Izmed ostalih otrok, ki so v sobi, se mora eden skriti. Otrok, ki smo ga poslali iz sobe, mora zdaj hitro uganiti, koga smo skrili.

Kaj piše Vida

Draga gospa!

V zadnjem pismu sem Vam obljubila, da Vam bom poročala, kaj so Parižani sklenili glede ženske spomladanske mode. Morda ta ali ona Vaših naročnic ne ve, da nam tudi modo diktirajo moški. Da, da, celo v ničemurnih rečeh se uklanjamo moškim kapricam. Povsod imajo moški glavno besedo in celo tam, kjer gre za čisto žensko zadevo, se avtoritativno vmešavajo.

Moški so tisti, ki določajo vzorce modnega blaga, moški rišejo modele, veliki modni saloni, ki so last delničarjev, določajo, kakšna naj bo Vaša obleka, kakšen plašč boste morali spomladi nositi, kako dolga naj bodo krila, kako morate okrasiti svoje oblačilo, kakšna naj bo Vaša obutev. Vaš slammik in celo kakšno mora biti Vaše perilo.

Koliko denarja razmečemo za vse te nepotrebne modne novosti, ki nam jih vsiljujejo moški!

Kako bi bilo, če bi se ženske uprle vsemu temu in sklenile, da letos ne bodo kupile prav nič novega in da bodo svoje obleke, ki so še čisto čedne, nosile tudi to pomlad, čeprav niso prikrojene po najnovejšem modelu 1936? Koliko bi prihranile! Ali je res to tako težko? Ali bomo zato manj vredne, če bomo nosile take obleke, kakršne so nam všeč?

Toda kaj besedičim, ko pa že naprej vem, da smo ženske le preveč šibke v vseh teh vprašanjih. Katera pa bi imela toliko poguma, da bi oblekla obleko, kakršno je nosila njena babica? In če bi jo, bi se ji vsi smejali. Ženske pa ne bomo nikdar dosegle, da bi bile v modnih rečeh vse enotnega mnenja. Niti Hitler ni imel toliko moči, da bi izpodrinil pariško modo in uvedel nemški kraj. Celó v Rusiji se oblačijo tako, kakor predpisuje Pariz.

Če se pa že moramo oblačiti po diktatu, potem pa se oblecimo, kadar si moramo nove reči nabaviti, po najnovejšem modelu, kajti to je gotovo še vedno najcenejše. Čim novejši je kraj, tem kasneje zastari.

Vsi modni risarji rišejo modele za idealne postave, ki jih v resnici ni. Le redkokatera ženska je take postave, kakor jo kaže slika v modnem žurnalu. Potem pa, kar se poda vitki Parižanki, še ni rečeno, da se bo podalo Slovenki s polno linijo. Zato si morate vselej v duhu predočiti, kakšno bo Vaše telo v takem pariškem modelu. Predvsem pa se ogibajte ekstremnih modelov. Izberite raje preprostejši model. Preprosto je gotovo še vedno znak elegance.

V pariških modnih salonih se že vidijo spomladanski modeli. Po stari tradiciji prevladuje za prehodno modo črna in temnomodra barva, kombinirana z belo in neko novo koralnordečo barvo. Modni strokovnjaki napovedujejo, da bo letošnja spomladanska visoko modna barva zelena. Vse bo zeleno. Zelena bo obleka, zelen bo plašč, zelen bo klobuček in celo dežnik. Zelena barva bo kombinirana s sivo in rjavo barvo. Posebno okrasni rjavi gumbi, rjavi reverji in drugo bo na zelenem blagu zelo učinkovito.

V splošnem bo spomladanska moda presenečala po svojih kontrastih in izpremembah.

Videli boste kratke in dolge, ozke in široke rokave. Angleški priležni kostum je prav tako moderen kakor ohlapni, ki ima po novem na hrbtu dve globoki gubi. Obleke so preproste, rafiniranost je samo v kroju in okrasnih rečeh. Popoldanske obleke so graciozno drapirane. Večerne toalete presenečajo v svojih barvnih kombinacijah.

Pletena oblačila so vedno bolj priljubljena. Saj je pa tudi tehnika na tem področju na taki višini, da pletena obleka že davno ni več samo sportna obleka, temveč je enako priljubljena kot popoldanska ali celo večerna obleka. Pri taki obleki odpade nevšečno likanje. In vedno kaže neko preprosto-elegantno noto, ki se prilaga vsaki priliki.

Prav posebne važnosti so zopet gumbi. Razporek obleke ni zakrit, ampak je še celo poudarjen z gumbi vseh mogočih oblik. Iz medi so, iz niklja, stekla, lesa in usnja. Velike srebrne spirale krase temne obleke, pravokotni gumbi poudarjajo sportno noto. Na večernih oblekah se leskečejo gumbi iz strasa. Letne obleke pa bodo prav prijazno krasili gumbi v obliki školjk, majhnih ribic, raznih cvetk, src in deteljice. Tako je postal gumb res važen modni predmet. Posebno važen še za nas, ki nam je na tem, da damo lanske letni obleki zopet svež in nov in seveda tudi kar najmodernejši videz.

Mislím, da sem Vam o modi vse povedala. Kako se mi godi, pa itak veste. Pridno hodim na univerzo, da pridem čimprej do kruha. Imam nekaj prijateljic, s katerimi skupaj študiramo. Seveda rešujemo v prostem času tudi ženska vprašanja. Veste, gospa, Parižanke so prav take, kakršne so Slovenke. Čeprav smo članice feminističnega društva in čeprav se borimo za neodvisnost, bi se vendarle na tihem vsaka rada omožila in izgubila svojo »samostojnost«. Kaj hočete, je le še nekaj več kakor samo neodvisnost in enakopravnost, in to je hrepenenje po otroku. Smo pač v tistih letih. Če le zagledamo kakšnega otroka, pa smo vse nore nanj. In zaradi otrok bo marsikatera zapustila našo zastavo in utekla v zakonski jarem.

Še nekaj, da ne pozabim. Ko sem svojim pariškim prijateljicam pokazala »Ženo in dom« in knjige in ko sem jim prevdla nekaj naslovov, so odkritosrčno pohvalile pestrost lista. Še bolj pa so se čudile izbranosti, opremi in tisku leposlovnih knjig, ki jih poznajo iz svetovne književnosti. In da so tako poceni, kar verjeti niso mogle. To priznanje Vas bo gotovo veselilo.

Vas in Vaše bralke priskrčno pozdravlja

VIDA.

Spomladanske obleke, prenovljene iz zimskih

*Sedanja ženska obleka ni prilagoden samo času, ampak tudi krizi. Ker ni vsaka tako srečna, da bi si za pomlad lahko kupila novo obleko, pri-
našamo tri slike, ki kažejo, kako da-
mo zimski obleki veselo-svež spo-
mladanski videz.*

*Na prvi sliki vidite obleko, okrašeno s plišejem. Rokavi so skrajšani, ovrtnik odstranjen. Druga obleka ima nov svilen vsta-
vek in nove svilene reverje in man-
šete.*

Na podoben način je prenovljena tudi tretja obleka.

Brzjavko sem dobila

Me ženske, ki nismo s trgovskim življenjem v tesni zvezi, smo kar smešne videti, kadar dobimo brzjavko. Manjka nam tiste hladnokrvnosti, s katero veletrgovci, borzni špekulanti, velekapitalisti in raziskovalci odpirajo brzjavke. Mirno jo vzame v roke, jo pretrga in hitro prebere. A me? Zmerom se prestrašimo, kadarkoli dobimo brzjavko. Za trenutek izgubimo oblast nad seboj in duševno ravnotežje. Brzjavko sem dobila!

Brzjavka je treščila v hišo kakor blisk! Na primer danes: nič hudega sluteč sem se vrnila z izprehoda domov. Na mizi sem zagledala brzjavko. Prestrašila sem se. V mislih preletim vse možnosti... Mati, oče,

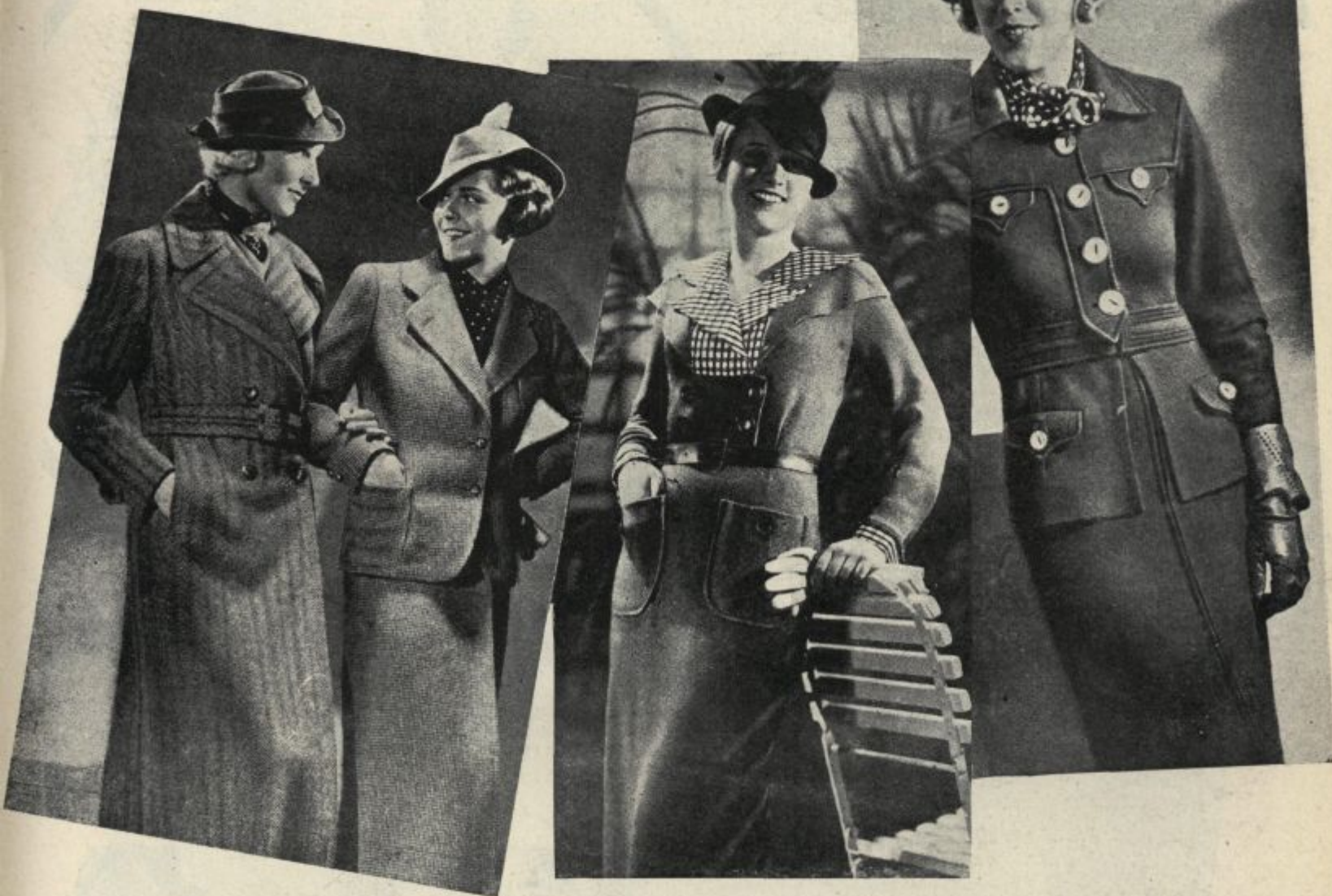
brat, sestra, nečakinja, ki ji je komaj tri leta... Moji Bog, le ne črnine!... In kdo bi mi zdaj tudi na hitro napravil obleko? In kje naj bi vzela denar? Z drhtečimi prsti zgrabim brzjavko in v mislih hitro preštejem, koliko brzjavk sem že dobila v svojem življenju. Da, časih je bila katera tudi dobra. Takrat, ko je Marica brzjavila, da se je brat vrnil iz ujetništva, ko smo vsi mislili, da je že zdavnaj mrtev. In takrat, ko mi je teta brzjavila, da so me sprejeli v službo. O, to so bili lepi časi. Prevrnila sem vse stole v sobi, zdirjala v kuhinjo, objela mater, ki me je začudeno gledala in ki je tedaj gotovo mislila, da sem zblaznela.

Toda Bog ve, kaj je v današnji brzjavki? Nobenega brata nimam več, ki bi se mogel vrniti iz ujetni-

štva. Nobene službe ne pričakujem, ker jo imam. Temne slutnje mi tesnijo srce. Čutim, da pomeni ta pregujeni papir nekaj strašnega, nekaj morečega.

Solze mi silijo v oči, s tresočimi se rokami odpiram brzjavko. Črke vidim, a od razburjenosti jih ne morem prebrati. Nu, zdaj bo šlo... Globoko zasopem. Nič več me ni strah. Težek kamen se mi je odvalil od srca. O, neumnica, le zakaj sem se tako ustrašila nedolžne brzjavke na mizi. Prijateljica mi je brzjavila, da se pelje nocoj skozi naše mesto in naj jo pridem na kolodvor obiskat.

Brzjavka je treščila. Zdaj mi je odleglo, smejem se in veselim se prijateljice, ki jo bom čez nekaj ur ob-
jela...
K. R. N.

Prva slika: moderen sportni plašč z velikimi reverji. Prepet je s pasom in ima vrezane žepe.

Druga slika: elegantno-preprost kostum, ki ga lahko nosite vse leto.

Tretja slika: lična spomladanska obleka. Poživlja jo velik ovratnik iz kariranega blaga.

Zadnja slika: sportna obleka iz raskavega blaga. Krilo in bluzna imata enako obrobo in enake našive. Zelo elektni so veliki okrogli gumbi. Vesel spomladni videz še posebno poudarja pikčasta ovratna ruta primerne barve.

Poševnooke hčerke Nippona

Japonke so okretne, delavne, inteligentne, imajo okus in se lahko prilagodujejo potrebam Zapada. Producirajo izdelke morda slabše kakovosti, toda čedne, prikupljive, ki vabijo evropskega kupca. In baže delajo, kakor trdijo njih delodajalci, za »čast domovine«, srečne, da morejo služiti svoji domovini. Toda po Jeromu Willisu, ki pripoveduje v Pearson's Weekly, kako se Japonke najemajo, jim ni mnogo na tem.

V tako preobljudeni deželi, kakor je Japonska, je agrarno vprašanje zelo pereče. Na kmetih je beda, visoki davki ubijajo kmeta, ki ima prav pogosto priložnost, da posluša preda-

vanja o prednostih in radostih mestnega življenja za dekleta, ki hočejo podpirati svojo rodbino.

Nekoliko dni potem pride tak predavatelj h kmetu. Spretno zasluče pogovor na hude čase ter pripravi glavo rodbine do spoznanja, da bi bil manjši denarni predujem več ko koristen. Ni si treba beliti glave. To bo skrb hčerke, ki bo plačala dolg s svojim delom v tvornici. Pogodba je sklenjena. Mala Japonka, na ta način prodana ali pa za dolgo časa posojena, spravi s poslušnostjo, ki je lastna hčerkam daljnega Vzhoda, svoje reči v culo in odide.

Če ima morda kake iluzije o mestnih radostih, ki jo čakajo, jo te kmalu zapuste. Zakaj ne samo delovni čas po 12, 13, često celo po 14 ur na dan — temveč tudi njen prosti čas

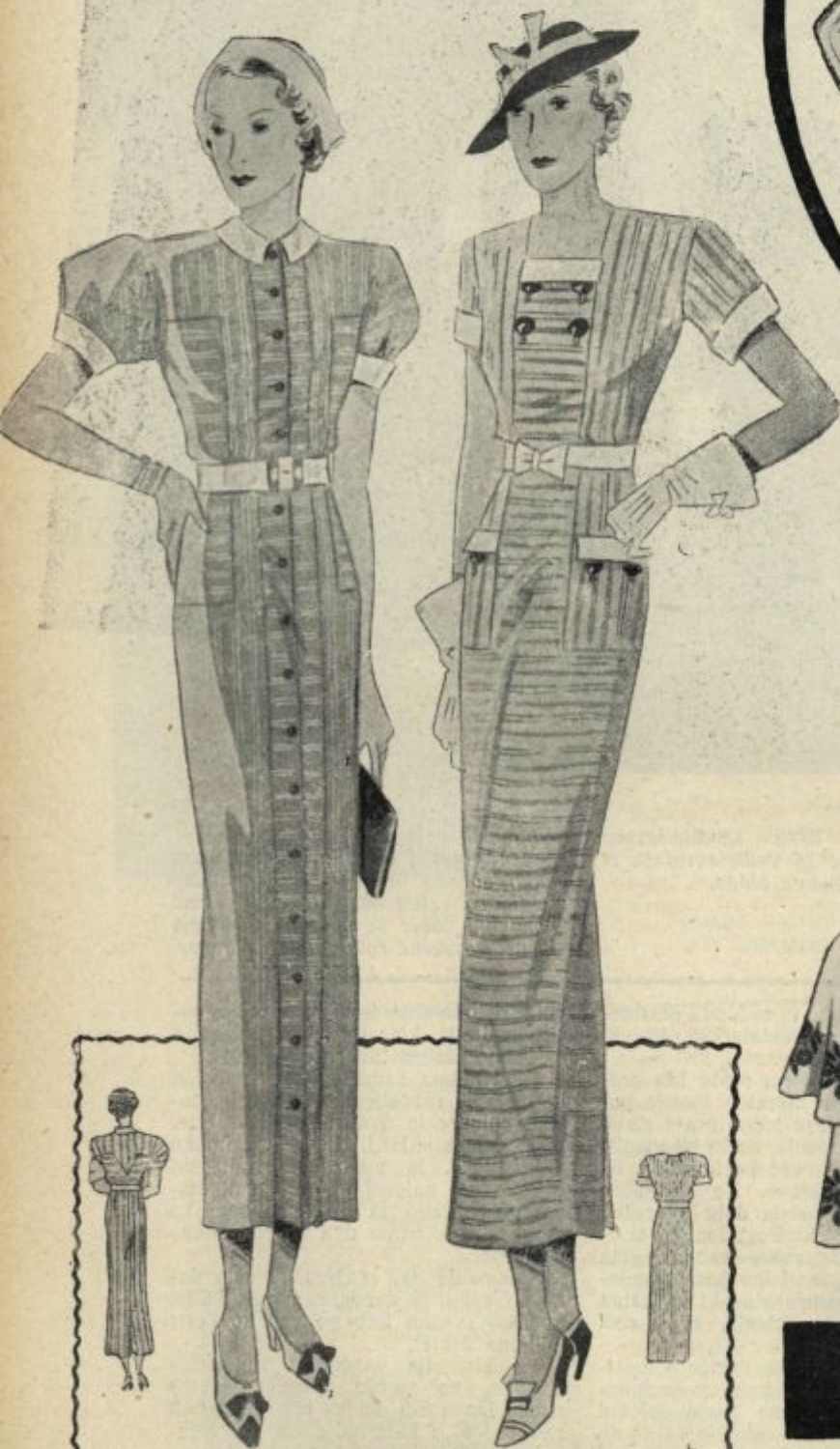
velja delodajalcu. Sploh ne sme zapustiti podjetja, kjer spi na eni rogozi z najmanj osmimi tovarišicami.

Na dan ima samo eno uro počitka, in še ta je razdeljena na tri dele, enkrat pol ure in dvakrat po četrt ure, da se more najesti. Nič ne ve, koliko dobi plače, ki amortizira rodbinski dolg, zakaj najprej mora plačati stanovanje, hrano in obleko. Japonska delavka ima samo dva prosta dneva na mesec.

Najemanje teh suženj je zelo donosno, zakaj še dandanes najme 50.000 agentov vsako leto po več ko četrt milijona deklet.

Ta situacija vznemirja zanimanje Evrope, ne morda zaradi žalostne usode japonskih deklic, temveč zaradi nevarnosti, s katerimi grozi njih veljanska produktivnost njenim trgov.

Nekaj, kar lahko sami napravite

Modna bluz v videzu smokinga. Sešita je iz črtastega blaga, plastron in našitki na rokavih so pa iz enobarvnega blaga. Modna poletna bluz, sešita iz tenke pralne svile in okrašena z volanami.

Otroške oblekice, sešite iz belega ali svetlobarnega platna in okrašene s preprostim vezanjem.

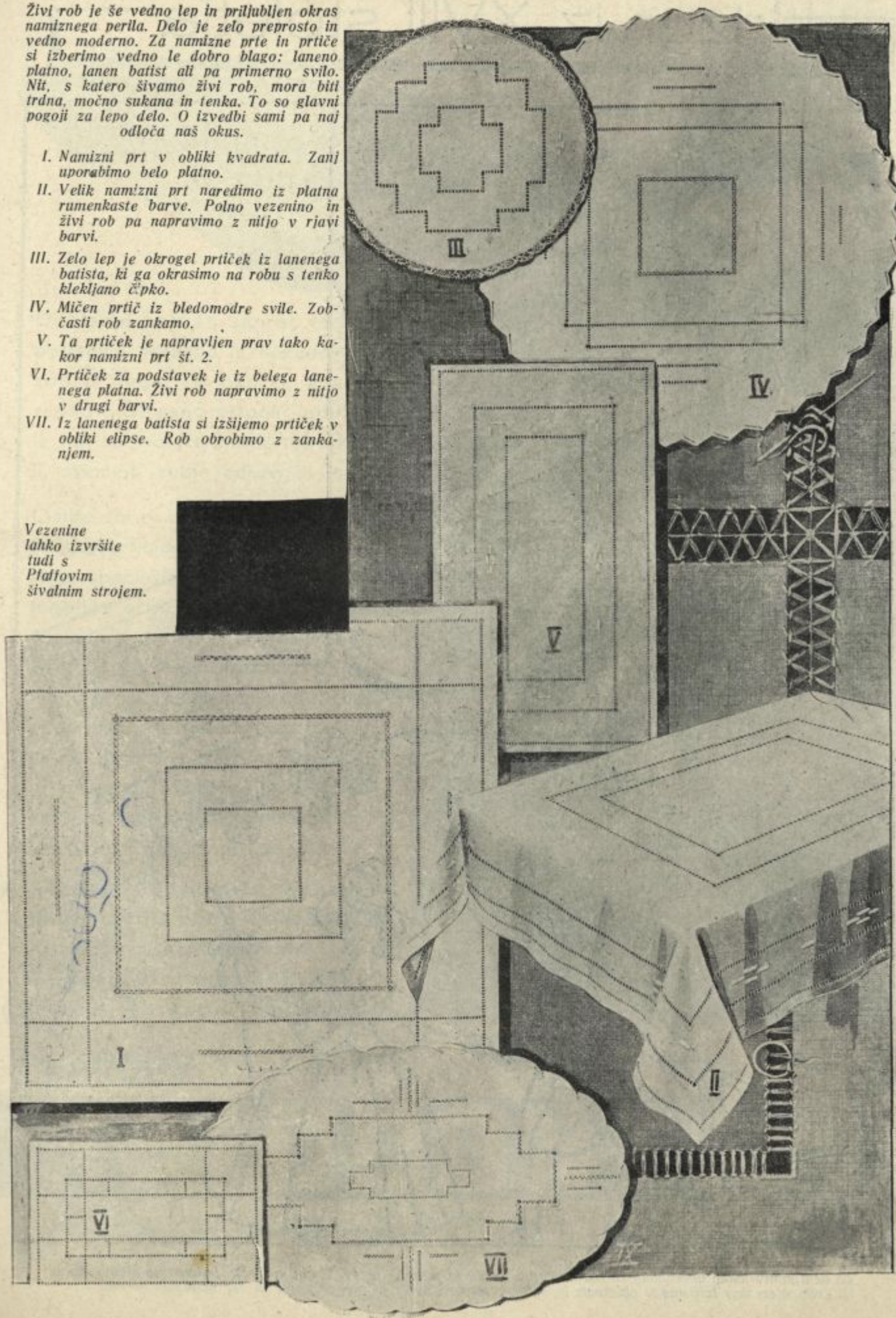
Obleka, sešita iz črtastega pralnega blaga. Zapenja se z gumbi, in sicer po vsej dolžini spredaj. Pas, ovrtnik in zapestniki so iz belega pikeja. Praktična obleka, sešita iz blaga s širokimi črtami. Za vitke krojite črtasto blago po širini, za močne pa po dolžini.

Mizica, pogрни se

Živi rob je še vedno lep in priljubljen okras namiznega perila. Delo je zelo preprosto in vedno moderno. Za namizne prte in prtiče si izberimo vedno le dobro blago: laneno platno, lanen batist ali pa primerno svilo. Nit, s katero šivamo živi rob, mora biti trdna, močno sukana in tenka. To so glavni pogoji za lepo delo. O izvedbi sami pa naj odloča naš okus.

- I. Namizni prt v obliki kvadrata. Zanj uporabimo belo platno.
- II. Velik namizni prt naredimo iz platna rumenkaste barve. Polno vezenino in živi rob pa napravimo z nitjo v rjavi barvi.
- III. Zelo lep je okrogel prtiček iz lanenega batista, ki ga okrasimo na robu s tenko klekljano čepko.
- IV. Mičen prtič iz bledomodre svile. Zobčasti rob zankamo.
- V. Ta prtiček je napravljen prav tako kakor namizni prt št. 2.
- VI. Prtiček za podstavek je iz belega lanenega platna. Živi rob napravimo z nitjo v drugi barvi.
- VII. Iz lanenega batista si izšijemo prtiček v obliki elipse. Rob obrobimo z zankanjem.

Vezenine lahko izvršite tudi s Pfaffovim šivalnim strojem.

rizor iz XVIII. stoletja

Ta lični motiv lahko uporabimo za okras raznih večjih in manjših prtov, blazin in torbic. Delamo na platno ali pa na svilo. Vezenino izšijemo v občrtnem in polnem vbodu s svilo ali prejico v eni ali več poljubnih barvah.

**Ali je to danes
še potrebno?**

Obolenja zob so skoraj vedno posledica neredne in nezadostne zobne nege. Le ako se z zob redno odstranijo ostanki jedil in iz teh se tvoreče bolezenske kalli, ostanejo zobje zdravi in lepi.

Čistite torej svoje zobe redno s Sargoyim Kalodontom. Blaga pena tega špecijalnega ustnega mila temeljito očisti zobe. Izredno fina sestavina polira zobno sklenino prizanesljivo in bleščeče belo. Neštetokrat preizkušeni sulforicinoleat, ki ga vsebuje v naši državi edino Sargov Kalodont, odpravi in prepreči zobni kamen, ki je vzrok tolikih velikih zobnih bolečin.

★ **Pozor! Poskusite enkrat novo ustno vodo Kalodont. Koncentrirana sestavina, zelo varčna v uporabi, razkužuje in ugodno osvežuje.**

SARGOV

KALODONT

D O M A Č I I Z D E L E K

**PROTI
ZOBNEMU
KAMNU**

TOTALNA VOJNA

Ko smo si pred nedavnim voščili srečno novo leto, nismo niti najmanj pomislili, da to voščilo še nikoli ni bilo tako prazna fraza kakor v dneh, ki jih preživljamo. Izgubilo je ves pomen. Nanj ne moremo navezati nobene iluzije več. To nam potrjujejo predvsem dogodki preteklega leta. Pošast krize raste v nedogled. Strah pred njo se je izpremenil v paniko. Označujejo jo brezglave diplomatske konference, suhozemski in pomorski manevri, padanje in rekonstruiranje vlad, izpreminjanje oblike vladavin, razpustitve parlamentov, vedno se ponavljajoče volitve v posameznih državah, žongliranje fašistovskih vodij, ki skušajo z bombastičnimi govori potolažiti lačne ljudske množice, mrzlično oboroževanje, japonska agresivnost, vrenje na Kitajskem, zmede v južni Ameriki, Rooseveltov polom, italijanska pustolovščina v Abesiniji, razpadanje DN, štrajki, upori, politični procesi, revolte, velike korupcijske afele, revolucije, kulturni zastoj, poboji, gospodarski konflikti...

Vse se je strnilo v nerazložno gmoto. Nekaj smrdi v deželi Danski. Ta, smrdi — po smodniku, kajti mogotci monopolističnega kapitala menijo, da je vojna edini izhod iz zagate, v katero je zašel obstoječi družabni red.

Med mnogimi drugimi misli tako tudi ekscelencja Ludendorff. Razmere našega časa so v njem prebudile starega leva, ki je v svoji knjigi »Der totale Krieg« zopet krvoločno zarjovel. Ker govori o smernicah bodoče vojne, je »Der totale Krieg« zelo zanimiva knjiga. Avtor sicer ne razčlenja danega političnega položaja, ugotavlja pa, da je vojna edini izhod iz njega, edino mogoča politika, edino možna zgodovinska pot nadaljnjega družabnega razvoja. Zato mora vsa državna politika služiti vojni, vse delo državnega aparata, javnosti, religije in kulture mora stremeti k izvedbi totalne vojne. Pod tem izrazom pozna ljudomila ekscelencja vojno, v kateri se usoda vseh in vsakogar postavi na kocko. Sovražnika je treba popolnoma uničiti. Nobenega pardona! Vojna napoved je neumna formalnost. Nesmiselna sentimentalnost je prizanašanje ženskam, starcem in otrokom.

Mislil, ki jih je Ludendorff napisal o načinu bodočega vojevanja, so se v njegovi glavi porodile že pred italijansko-abesinskimi konfliktom. Zda, ko je vojna v Abesiniji že v polnem razmahu, je ves kulturni svet spoznal, da so Ludendorffove besede meso postale. Brez vojne napovedi so vdrli v Abesinijo in se niso niti najmanj pomislili, da bi ne sprejeli Ludendorffovih metod za izvedbo totalne vojne. To zgovorno dokazujejo brezobzirni italijanski napadi na švedski Rdeči križ in egiptovski

Rdeči polmesec ter italijansko bombardiranje civilnega prebivalstva — žen, starcev in otrok — s strupenimi plini. Tako so tudi perspektive za bodočo evropsko imperialistično vojno zelo žalostne. Borba za novo razdelitev kolonij, polkolonij in tržišč bo tako srdita, da ne bo poznala nobenega prizanašanja. Ludendorffov nauk o totalni vojni bo prišel docela v veljavo.

Oficielna nemška javnost molči o Ludendorffovi knjigi, ker se tudi ona z njeno vsebino popolnoma strinja. Odobrava jo, čeprav se hkrati pogaja z Anglijo, kako bo reševala angleške mornarje in potnike z ladij, ki jih bodo v bodoči vojni torpedirale nemške podmornice. Če bi je ne odobravala, bi venomer ne kričala o nevarnosti USSR, ki je do sedaj skupaj s Francijo in CSR edini resnični pobornik miru, bi ne metala v ječo celo meščanskih pacifistov, kakor je Ossietzky, in bi že v kali ne zatirala vsakega delavskega protivojnega gibanja.

Ludendorffova knjiga je interesanten dokaz, kakšno stopnjo je dosegla vojna nevarnost, in je hkrati eden izmed mnogih znakov propadajočega družabnega reda, kajti monopolistični kapital se opira lahko edino še na — sablje.

V normalnih gospodarskih razmerah bi taka knjiga, kakor je Ludendorffova, ne mogla nastati. Nastala je lahko samo v fašističnem okolju. Hitler in njegovi nacisti so, preden so prišli na oblast, spretno izrabili tedanji gospodarski položaj v Nemčiji. Predvsem so se oprli na propadajoči srednji sloj. Ta sloj je v nemškem velekapitalu videl svojega največjega sovražnika, kar v resnici tudi je, videl je svojo neizbežno proletarizacijo. Toda prav tako se je bal tudi proletarizacije, ker je smatral svojo borno privatno lastnino za edini činitelj lastnega gospodarskega in življenjskega obstoja. Krčevito se je srednji stan oprijel Hitlerja, ki je v svojih naukih obetal, da zajezi ropanje množic po velekapitalu. V teh naukih je videl rešitev, ki si jo je sam želel, rešitev pred gospodarskim propadom in proletarizacijo. A prišlo je drugače. Kmalu potem, ko se je dokopal fašizem do oblasti, se je pokazalo, da Hitler svojih obljub ni in ne bo izpolnil. Nacionalni socializem se je izobličil v najvernejšega slugo monopolističnega kapitala. To dokazuje ves dosedanji gospodarski razvoj Nemčije pod fašizmom. Uradno poročilo o tem razvoju Nemčije v preteklem letu pravi, da so dividende težke industrije ogromno narasle. Na čigav račun? Samo na rovaš srednjega sloja in delavstva, kajti njun položaj se ni nič izboljšal, temveč le poslabšal. Razočaranost teh družbenih plasti se vedno hitreje izpreminja v nezadovoljstvo. Nacionalni socializem mora temu nezadovoljstvu odpreti ventil. Zato kriči o novi veličini tretjega rajha, o novem zavojevanju kolonij, zato se pripravlja na novo, totalno vojno, kajti propada more njega in njegove gospodarje rešiti le nova zmagovita vojna. Vsaj za nekaj časa. Zato je borba za mir predvsem borba proti fašizmu.

J. S.

LUJIZA PESJAKOVA.

Lujiza Pesjakova se je rodila leta 1828. v Ljubljani. Njen oče je bil odvetnik dr. Crobath, pri katerem je bil naš največji pesnik France Prešeren za koncipienta. Mati je bila Poljakinja, zelo olikana in izobražena žena. Vzgoja nadarjene Lujize je bila na vso moč skrbna. Ko je končala osnovno šolo, je privatno študirala gimnazijo in se učila tujih jezikov. Bila je popolnoma veščica nemščini, italijanščini, francoščini in angleščini. Na domu njenih staršev so se zbirali vsi tedanji znamenitejši Slovenci, dr. Prešeren, Čop, Smole, Matej Langus, dr. Bleiweis in drugi. Ta izbrana družba je vplivala na Lujizo, da je postala iskrena rodoljubka in da je tako ostala sredi nemškutarske ljubljanske družbe. Bila je lepe zunanosti, duhovita, ljubezniva svejska dama. Mnogo je brala in potovala. Dvajsetletna se je omožila z bogatim trgovcem Pesjakom. Njegovo sorodstvo je bilo zgrizenó nemškutarsko in tako je Lujiza govorila največ nemško, saj se je takratna boljša ljubljanska družba sramovala svojega slovenskega pokolenja. Ne tako Lujiza Pesjakova. Vedno je ljubila Slovence, nikdar ni zatajila svojega materinega jezika. Res je, da ni imela priložnosti, da bi z izobraženci govorila slovensko, a mnogo si je dopisovala s pesnikom Cimpermanom, Stritarjem in drugimi. Književnega jezika ni dobro poznala, kar ni bilo nič čudnega, tako da je morala pri pisanju vedno rabiti slovnico in slovar.

Že zgodaj je začela pesniti, najprej v nemščini, potem pa slovensko. Bila je nadarjena pesnica liričnega značaja. Njene pesmi so ljubke, čisto ženske. V prozi je pisala potopise, črtice, romane, mladinske povesti. Prevajala je tudi nekaj igrice ter spisala libreto za Foersterjevo opereto »Gorenjski slavček«, ki še dandanes zabava slovensko občinstvo, in igrokaz »France Prešeren«, ki je pa ostal v rokopisu. Razen tega je prevajala Prešerna v nemščino.

Njena zbirka pesmi za mladino »Vijolice« je dosegla velik uspeh. Njeno največje delo pa je roman »Beatin dnevniki«. To je romantična zgodba mlade vzgojiteljice. V romanu je sicer precej neverjetnih dogodkov, tudi značaji glavnih oseb so precej idealizirani, toda Lujiza Pesjakova se ni ozirala na resničnost.

Jezikovno in stilistično je Lujiza Pesjakova precej okorna, pozna se ji preveč nemški vpliv. Na Lujizo Pesjakovo je zelo vplival s svojimi pesmi France Prešeren, ki ga je že v detinskih letih oboževala. Posnemala je tudi Stritarja, najbolj pa je vplival nanjo hromi pesnik Josip Cimperman,

Vaša polt razodeva vse...

... na njej se zrcali Vaša negovana lepota. Polt bo lepa in ostane lepa, če jo boste redno negovali z Elida Ideal-kremo.

Zakaj to je novo na njej:

**izboljšana kakovost
požlahtnjen vonj
povečana tuba
popoln učinek.**

Ona se vleze takoj v kožo — odpravi, ker ima vsebi „hamamelis virginica“ majhne poškodbe na polti, nečistoto in velike kožne znojnice. Ona je idealna podlaga za puder — varuje pred prahom, vetrom in slabim vremenom — napravi polt medlo in enakomerno lepo.

N O V A

ELIDA

IDEAL

KREMA

ki ji je bil iskren prijatelj do konca svojega življenja. Bil je njen jezikovni učitelj, skoraj vse njene spise je pregledal in popravil v njih slovniške napake. Tudi Levce in drugi uredniki so pili njene spise. Vendar moramo priznati Lujzi Pesjakovi, da je bila nadarjena lirčna pesnica in mladinska pisateljica. Če bi bila živela v slovenski družbi, bi bili dobili izpod njenega peresa gotovo prave umotvore.

Umrta je l. 1898. v Ljubljani.

A. Fr. B.

V OCENO SMO PREJELI:

Izbrano delo Vide Jerajve. Uredila Marija Borštnikova. Zbirka slovenskih književnic. Ženska založba »Belo-modre knjižnice«. Str. 200. Broš. 36.— din, vez. 46.— din.

Založba »Belo-modra knjižnica«, ki je izdala doslej že 17 knjig naših slovenskih pisateljev, si je nadela hvalno nalogo, da izda izbrano delo naše pesnice Vide Jerajve, ki je bilo doslej raztreseno po raznih revijah, delno zbrano v zbirki »Pesmi« (1908), delno pa še v rokopisih. Pesmi so

urejene v lepo zaključeno celoto in res dajejo pregled vsega dela Vide Jerajve. Zlasti pa je pomemben za zbirko obširen uvod urednice, ki je zbrala vse gradivo o Vidi Jerajvi, kar ji ga je bilo na razpolago, in je z njegovo pomočjo dostojno ocenila Vido Jerajvo kot ženo in pesnico, pa tudi njeno dobo.

Knjigi je priložen portret Vide Jerajve, ki je delo Henrike Šantlove. Oprema je lepa, tisk vzoren in se knjiga sama najlepše priporoča. B. S.

Nedavno tega so časniki zabeležili tale dogodek: Oče štirih otrok se je zagledal v mlado, razposajeno dekle in začel zanemarjati ženo in otroke. Žena je bila odvisna samo od moževih dohodkov. Ker pa je zapravljaj denar z mlado razuzdanko, so domači morali trpeti pomanjkanje. Odslej

je bil preprič v hiši na dnevnem redu. Ko je žena zagrozila možu, da poide na sodišče iskati pravice, jo je pretepel do onemoglosti in izjavil, da v tem primeru kratko malo pobegne v Ameriko in da bo potem lahko čakala, kdo bo skrbel za otroke. Žena je v obupu sklenila, da napravi konec svojemu življenju in da vzame otroke s seboj. V večerjo je nasula mišnice in otroci so jo z njo vred jedli. Ker pa je bilo mišnice le zelo malo, so vsi samo težko oboleli, in v bolnišnici so vsem rešili življenje.

Ali je obupni korak nesrečne žene iztrežil moža, tega dnevna kronika ne pove. Kako pa je bilo nesrečni ženi pri duši, ko je sedla s svojimi otroki k zastrupljeni večerji, da jih reši bede, to si lahko misli vsaka ženska, posebno še vsaka mati. In kako naj ima taka žena še kaj ljubezni do svojega moža in odkod naj jemlje potrpljenje in moč, da prenese takšno stanje, o tem naj bi razmišljale oblasti.

Ta tragedija se je odigrala v Bosni. Toda ali ni pri nas tudi dosti takšnih žena, ki pobegnejo iz obupa nad možem in življenjem z otroki vred v smrt?

Jedla je po petkrat na dan . . .

- Pojdite domov, Marica, vi danes niste za učenje . .

— Ta otrok ni pravilno hranjen . . .
On je, pa se ne redi!
Treba mu je Ovomaltine.

- Viste prvi v razredu! In ta živahnost med odmorom!
Viste čisto druga deklica,
kar uživate Ovomaltine

. . . a mati ni vedela, da ji zaradi nezadostne redilnosti ni nič zaleglo, kar je jedla . . .

OVOMALTINE

je znanstvena kombinacija najzlahotnejših redilnih sestavin, ki se nahajajo v mleku, svežih jajcih in sladu z dodatkom kakaa zaradi boljše arome. Zato bi morala biti Ovomaltine na mizi za zajtrk in kosilo v vsaki rodbini, kjer so otroci. Ovomaltine ima prijeten okus in se lahko prebavlja.

Zavoječek: mali Din 12.—, srednji Din 27.—, veliki Din 48.—.

Kaj smeš govoriti pred služkinjo.

Prav je, da si s poslom dobra. Prav je, da nikoli ne pozabiš, da je posel prav tako človek kakor ti, da ima prav tako pravico do življenja in da ima prav tako svoje zahteve kakor vsako drugo živo bitje.

Vkljub temu pa ne smemo biti s poslom preveč domači, ker sicer izgubi spoštovanje do gospodinje in prehitro pozabi meje vljudnosti.

Gospodinja, ki zvečer s svojo služkinjo igra družabne igre, na primer karte in domino, ne sme zahtevati, da bo služkinja le tedaj odprla usta, kadar jo kdo kaj vpraša. Z vsjo pravico se bo čutila domačo in bo pričakovala od take gospodinje več prizanesljivosti kakor od gospodinje, ki pozna meje.

Če si se z možem kaj sporekla, se ne izpoveduj služkinji. Čeprav ti je hudo in ne veš, kako bi dala duška svojemu gnevu, ne pozabi, da je služkinja tvoj plačani nastavljenec, ne pa tvoja prijateljica! Ko pride v drugo službo, bo pripovedovala novi gospodnji o tvojih preprikih, in preden se boš zavedela, bodo sosedje in znanci vse vedeli o tvojem rodbinskem življenju.

S služkinjo bodi zmerom prijazna in ljubezna. Vsako stvar ji mirno razlož, za storjeno uslugo se zahvali, ne misli, da ti bo zato padla krona z glave. Če ti kaj ni prav, ji to mirno in brez osornih besed povej! Nikoli pa ne bodi z njo preveč zaupljiva! Ne

kaži ji svojih skrbi, ne toži ji o svojih neveselostih, ne zabavljaj proti nji čez moža in ostale sorodnike. Ne daj, da bi se ti posmehovala.

Z možem se vpiro služkinje nikoli ne prepiraj. Če sam ni toliko uviden, se moraš ti ogniti prepiru. Ne draži ga s prepirljivimi odgovori, pa se bo hitro umiril; kar imaš na duši, mu lahko poveš, ko bosta sama.

Če ne boš tako ravnala, ti bo služkinja hitro zrastle čez glavo in potem je ne boš mogla več spraviti v primerne meje! Od tvojega vedenja je odvisno vedenje služkinje!

NAŠ NAJMLAJŠI SPI.

K sreči vemo že več desetletij, da dojenčka ponoči ni treba hraniti. Za matere prejšnjih časov dojenček ni bil lahko breme. Koliko je bilo mater, ki so izgubljale noč za nočjo, ker otrok ni maral spati. Da ni spal le zaradi tega, ker ga niso že prve dni naučili, da je noč namenjena spanju, — na to takrat ni še nihče mislil.

Dandanes pa pazimo, da pride otrok ponoči do svojega spanja, ki je za nežno bitje prav tako potrebno kakor za starše. Če je mogoče, naj spi otrok v posebni sobici zraven spalnice staršev, da ga nič ne bo motilo v spanju. Posebna soba je tudi zaradi tega priporočljiva, ker je potrebno, da vdihava dojenček svež zrak, ne pa že izrabljenega. Tudi ni prav, da spi otrok v isti sobi kakor stari ljudje, kakor se pogosto dogaja pri družinah, kjer stanujeta zakonca skupaj s starši. Mlademu telesu ne

more dobro deti, če diha zmerom v takem ozračju.

Sobo, kjer dojenček spi, je treba čez dan zračiti. Še bolje je, če je podnevi v drugi postelji kakor ponoči, da se tudi postelja prezračuje.

Čez dan naj dobi otrok dovolj svežega zraka. Potem se ne bo neprestano obračal in bo ponoči res dobro spal.

Dojenčku dajmo žimnico iz haloge (morske trave), ki se lahko pogosto izmenja in je zelo zračna. Nikoli ne sme dobiti debele, mehke blazine, kamor se mu vgrezne glava in ga ovira pri dihanju. Otrok naj se navadi, da bo ležal kolikor mogoče ravno, ker je to tudi za odrasle najprimernejše.

Dobro je, da dobi otrok zadnjič hrano ob devetih zvečer. Potem naj zaspi. Spal bo do sedmih zjutraj — seveda le tedaj, če bo vse mirno — in tudi mati se bo lahko mirno naspala.

Seveda pa mora biti prostor, kjer dojenček spi, tako blizu, da se sliši tudi najrahlejši šum iz njega. Če mora ležati dojenček v spalnici staršev, naj ne bo tik od materini postelji, ampak kolikor mogoče daleč stran. Pomisliti je treba, da je za dojenčka spanje najvažnejše opravilo. V spanju si nabere drobno bitje moči, ki so potrebne, da pospešijo njegov razvoj. Mlada mati naj otroka kolikor mogoče redkokdaj zbudi iz spanja. Naj ne zahteva od njega, da bi se takoj naučil vseh mogočih umetnij. S tem bo samo otroka razdražila in si vzgojila otežila. Šele ko se začne otrok sam vzpenjati, je to znamenje, da mu ni več do samega ležanja in spanja. Na ta čas pa naj mlada mati potrpežljivo čaka, da pride sam od sebe, čeprav ji bo morda težko.

Dobro je, če prečitata knjigo »Postanek otroka in njegov razvoj«, ki jo dobite v upravi, Dalmatinova ul. 10, za Din 30.—.

ZAMAN BI BILA VSA NEGA- *brez dobrega mila.*

Kaj ne bi vse storili, da dobite in ohranite lepo polt! Pomislite, da je Vaša polt stalno v nevarnosti, ako uporabljate slabo milo, katero bi moglo preprečiti uspeh nege kože. Samo tako milo, katerega ime jamči za kakovost, neguje kožo tako kakor je treba, da postane lepa.

IZBIRAJTE MED SLEDEČIMI

ELIDA MILI

ELIDA FAVORIT
že deset let ljubljene razvajenih žensk.

ELIDA BELI ŠPANSKI
BEZEG milo snežnobele barve — omamljivega vonja.

ELIDA 7 CVETIC
luksusno milo, ki si ga lahko privošči vsakdo. Posebno močnega vonja.

ELIDA KREMA MILO
popolnoma novo! Posebno blago za občutljivo kožo. Posrečena dopolnitev nove Elida kreme.

IME ELIDA JAMČI ZA KAKOVOST

Navadi otroka na red.

Življenje nas ne prireja s preveč nežnimi rokami. Od vsakogar zahteva vse, kar more dati, in le prepozostvo vidimo, da niso starši, ki so skušali odriniti svojim otrokom vse kamenje z življenjske poti, dosegli ničesar drugega kakor to, da pozneje ti otroci niso bili dovolj močni in utrjeni v življenju. Res je treba pustiti otrokom v mladosti dovolj časa za igranje in podobno, toda mati mora od otrok prav tako tudi zahtevati, da izpolnjujejo svoje dolžnosti.

Zlasti potrebno je, da jih dovolj zgodaj navadi na red. Začne naj že v drugem letu in neizprosna naj bo. Kadar se je otrok naveličal igranja ali pa mora iti v posteljo, naj pospravi svoje igrače. Otrok ne smemo razvaditi s tem, da vse za njimi pospravljamo. Izpodbodemo jih s tem, da jih pohvalimo, če svoje delo dobro opravijo. Na ta način preide otroku v meso in kri ljubezen do reda in tudi ljubezen do stvari, ki so njegova last. Otrok se mora navaditi, da pazi na vse, kar je njegovo. Če raztrga obleko, predpasnik ali suknjico, naj materi takoj pove, kaj se mu je primerilo, da popravi škodo, dokler

se da. Seveda naj mati otroka ne kara preveč, če prinese kakšno luknjo v obleki, ker je to skoraj neogibno. Otroci naj pri igranju ne mislijo zmerom samo na obleko, pač pa naj mislijo po igranju. Naj jim ne bo vseeno, kakšni letajo po cesti, ampak naj bodo veseli, če so lepo in snažno oblečeni. To so vse lastnosti, ki se jih mora otrok že v zgodnjih letih naučiti.

Če so otroci že toliko dorasli, da niso več navezani samo na materino delo, jih je treba naučiti, da morajo obleko vsak večer lepo zravnat in obesiti. In ko pridejo leta šole, naj otrok svojo torbico že zvečer pripravi tako, da ne bo šele zjutraj lovil zvezkov in knjig ter prišel zaradi tega prepozno v šolo.

To so same malenkosti, toda če se jih otrok že zgodaj nauči, mu bo pozneje v življenju dosti lažje, — in to je naveden vse, kar želi skrbna mati svojemu otroku.

Denar in higiena.

Največji raznašalec kužnih bolezni je denar. Preden pride denar v naše roke, je bil že v rokah tisočih in tisočih. In Bog ve, koliko bolnih in okuženih je bilo med njimi! Premislite samo, kakšen denar dobivajo uslužbenci v lekarnah. Bolniki z gnojnimi

izpuščaji, garjami, nalezljivimi boleznimi itd. prihajajo po zdravila in plačujejo dolžne zneske pri blagalni. Ta denar gre potem k trgovcem, v banke, v denarne zavode, v blagaine železniške uprave itd. Ko bi z drobnogledom pogledali dinarski novc, bi zagledali na njem milijone in milijone kužnih klic.

Zato bodite previdni z denarjem! Ne devajte ga v raztresenosti v usta. Ne držite ga predolgo v roki, in ko se ga znebite (kar se zmerom le prehitro zgodi), si dobro umijte roke. Dokler si rok ne umijete, ne razvijte kruha ne sebi, ne drugim, ne otipavajte obraza, ne manite si oči, ne božajte otroka! Vedno in povsod mislite na to, da z denarjem lahko prenesete bolezen nase in na svoje drage!

Zdravnik za otroke pravi:

1. Spite pri odprtem oknu, čeprav je zima in mraz!
2. Dobro se umijte zjutraj in zvečer, a roke po večkrat na dan, posebno pred vsako jedjo!
3. Zobe si umijte po vsaki jedi!
4. Spite na hrbtu ali pa na desni strani!
5. Pri branju in pri učenju sedite ravno! Ne prekrizajte nog in ne sključite hrbta!
6. Ne berite pri slabi luči, mislite zmerom na to, da morate varovati oči!
7. Dihajte globoko in enakomerno!
8. Če ste razgreti, ne pijte mrzle vode!
9. Če imate mokre čevlje in nogavice, se preobujte!
10. Ne jejte preveč in ne jejte prehitro!

Čemu se najlaže odrečem, če se mi zmanjšajo dohodki.

Še nekaj odgovorov na naše vprašanje

Najprej naj se zahvalimo vsem tistim, ki so se tako hitro odzvale našemu pozivu, potem jih pa prosimo, da nam oprostite, če njih pisma ne pridejo takoj na vrsto. Objavili jih bomo toliko, kolikor nam bo dopuščal prostor.

Cenjena gospa urednica!

Če bi bila sama in bi morala samo sebe preživljati, bi me znižanje plače ne bilo tako v živo zadelo. A pri sebi imam mater, ki je stara blizu sedemdeset let in ki je popolnoma odvisna od mojih dohodkov. Na žalost ne dobivam zanjo nobenih doklad in se sploh nihče ne ozira na to, ali morem s temi dohodki dostojno preživljati mater in sebe. Mati je bolna in potrebuje zdravniške nege. Koliko stanejo zdravnik in zdravila, ve vsaka, ki je imela kdaj bolezen v hiši. Zame ne ostane niti pare. Stare obleke sama popravljam, plašč sama obrnem, perilo neprestano krpam, vkljub temu mi ne ostane od plače proti koncu meseca niti počena para.

Če me torej vprašujete, čemu sem se najlaže odrekla, vam moram samo odgovoriti: odrekla sem se prav vsemu, ostalo mi je samo toliko, da ležem pod skromno streho spat in da se za silo prehranim.

Lepo Vas pozdravlja

N. G., uradnica.

Spoštovana gospa urednica!

Doslej pri nas še niso znižali plač. Vendar pričakujemo od meseca do meseca vsi, da se bo tako zgodilo, zakaj razmere so se tudi za našega šefa zelo poslabšale.

Tako že zdaj premišljuje, čemu se bom najlaže odrekla, če se mi dohodki znižajo. V prostih urah dosti kvačkam in moje znanke me večkrat prosijo, da jim končam kakšno začeto ročno delo. Tako bi torej skušala z ročnimi deli nadomestiti vsoto, ki bi mi jo trdka odtrgala. Če se mi to posreči, bo še vse dobro. Če pa ne bom mogla z ročnimi deli toliko zaslužiti, potem se bom morala pač pri obleki omejiti. Morda bom tudi morala opustiti radio, ki me stane povprečno po 100 dinarjev na mesec. Če sem poprej lahko brez nje živela, bom tudi zdaj. Prav lahko ne! Toda če me bodo razmere prisilile, se bom pač vdala v usodo.

S spoštovanjem

M. R., uradnica.

Cenjena gospa urednica!

Skoraj vsi uradniki kupujejo špacerijske in ostale gospodinske potreščine na up. Prvega plačajo trgovca, stanovanje in ostale dajatve, potem pa spet z dokaj izpraznjenim žepom čakajo prvega. Zato se mi zdi skrajno nesocialno, da se znižujejo plače, ne da bi bili uradniki poprej obveščeni. Če bi mesec dni prej vedela, da mi bodo znižali plačo za toliko in toliko, bi si bila že med mesecem tako uredila, da bi prvega lahko vse v redu poravnala. Tako me je pa znižanje plač nepričakovano doletelo. Tisti mesec nisem mogla poravnati vseh obveznosti in še zdaj nisem v pravem ravnotežju. Prav zaradi tega se moram prav vsemu odreči, knjigam, časnikom

itd., dokler ne zvožim čez hrib. Na ročnino za »Ženo in dom« pošljem ob začetku drugega četrtletja in Vas prosim, da me dotlej počakate. In še to Vas prosim, da mojega imena nikomur ne izdate.

Pozdravlja Vas

J. G., učiteljica.

Kako sodi škof dr. Gregorij Rožman o lepoticenju.

Ponatis iz njegovega pisma iz Amerike 14. XI. 1935, objavljenega v »Slovincu«.

Amerika je mlada dežela brez dolge tradicije, a navzela se je že tudi evropskih slabih navad. Kar začudil sem se, ko sem tudi tu zagledal »poslikane in napudrane« ženske. Celo šolska dekleta imajo že ponekod poslikane ustnice. Škoda zanje! V vesel pouk sem jim pripovedoval tole resnično dogodbico: Ko so prišle prve slovenske usmiljenke v Beograd, so jih beograjske gospe občudovale, kako imajo nežno, belo in rdečo kožo na obrazu, in so bile prepričane, da imajo kakšno skrivno mažo, za katero pa držijo recept tajno kakor trapisti za svoj liker. Na vse načine so skušale zvedeti to tajnost, ponujale so tudi denar — vedele so pač, da se danes s takim »mazanjem« najbolj gotovo kaj doseže. Nikakor niso hotele verjeti sestram, da ne uporabljajo prav nobenega kozmetičnega sredstva. Vprašalke so vedno razočarane odhajale. Pa pride nekega dne gospa daleč z dežele in prosi prednico sestro Marjeto, naj ji razodene skrivnost, in prosi, da ima domačo hčerko edinko, ki je zdaj še nežna kot roža in bi ji rada ohranila tako cvetoča lica. Prednica se taki materinski prošnji ni mogla ustavljati ter je skrbni materi zaupala tajni recept, po katerem si sestre dolga leta, tudi tja mimo življenjske pomladi, ohranijo nežno, mehko in cvetočo kožo na obrazu in rokah: »Vaša hčerka naj vsako jutro vstane ob štirih, se poleti in pozimi umiva le v mrzli vodi in za toaletno milo naj rabi samo tisto, ki je na njem jelen in ime »Schicht«. Mati pa ni hotela verjeti ter je žalostna odšla, češ: »Ti nočeš po resnici povedati.« Pa je vendar samo resnico povedala. Koža ostane najlepša, če jo samo očistiš z vodo, sicer pa lepo pri miru pustiš. Vsaka roža, ki jo obdeluješ, četudi z najmilejšimi mažami, postane polagoma usnje. Svetujem torej vsem slovenskim dekletom v Ameriki in doma, da vržejo razne »štifte« in pudre na smetišče ter se oprimejo preizkušenega recepta sestre Marjete!

Naročnice, ravnajte se po tem receptu!

Proverite Vas **Pyramidon!**

Ni Pyramidon-tablet brez Bayer-jevega križa!

Oglas je registr. pod S. št. 1753 od 17. decembra 1935

**To je doživela
tudi Vaša mati,**

in isto se bo ponavljalo pri Vaši hčerki, če Vam jo bo dala usoda. Vse bo dobro in v redu, le razburjati se ne smete. Tudi ne smete uživati razdražljivih jedi in pijač. Za zajtrk in malico in sploh kadar Vam diši, zaužijte

KNEIPPOVO SLADNO KAVO z malo večjim dodatkom PRAVEGA FRANCKA

Franck je zaradi svojega ugodnega delovanja na prebavo za mlade matere izredno koristen.

Če pridejo nepričakovano gostje h kosilu

Opazuj se, kakšna si, če mož ali sin iznenada napove prihod kakšnega gosta h kosilu! Gosta, od katerega ne pričakuješ ne denarne ne družabne koristi, ki pride pač na tvoj dom, ker je sošolec tvojega sina ali prijatelj tvojega moža, s kmetov, ki je prišel pač v mesto. Navadno, ne navadno, vselej se ti bo zdel tak gost neljub, nadežen, ker boš imela z njim pač dosti opravka. Seveda, zlasti v sedanjih časih, ko je treba še pri jedi varčevati, je tudi najmanjši izdatek huda obremenitev. Toda — ali nam mora tak obisk pripraviti izdatke?

Precej je žena, ki jim tak obisk ne pomeni nič drugega kakor nekoliko več pomivanja in morda nov mizni prt. V taki družini se bo vsak gost najbolje počutil. Saj navadno ne vabimo gostov zaradi jedi, ampak zato, da se lahko z njimi nekaj in nemoteno pogovarjamo. Nič ni za gosta neprijetnejše kakor dojem, da je imela gospodinja z njim dosti dela in skrbi.

Zakaj bi torej preveč skrbeli? Ne delajmo se, da smo več, kakor smo v resnici, in to gostu pokažimo. To pa seveda ne pomeni, da ne smemo gosta pri mizi s kakšno malenkostjo dvigniti iz vsakdanjosti, če je v naših močeh.

Kompot iz vkuhanega sadja, skodelica dobre kave po kosilu, biskvit ali nekaj keksov, to bo najlepši in najprimernejši dodatek k navadnemu kosilu. In hkratu najcenejši.

Gospodinja naj se torej ne prestraši preveč, če zve, da bo morala imeti gosta pri kosilu.

Vrtna dela marca meseca.

Ko sneg skopni, dobro prekoplji ves vrt. Ko si to delo dobro in temeljito opravila, razdeli vrt v grede. Vsako gredo dobro pognoji in še enkrat prekoplji.

Prav tako stori tudi v topli gredi. V topli gredi sme biti samo presejana in prav dobro pognojena zemlja. Za tople grede je najboljši konjski gnoj. Če si že lani imela tople grede, napravi takole: polovico stare zemlje odzemi, ostali polovici pa dodaj sveže, spočite in dobro presejane prsti.

Zdaj lahko nasadiš zgodnji krompir. V toplih gredah nasej solato, zelje, kolerabo, paradižnike, ohrovt, cvetačo, papriko in cvetlice. Dokler bo mrzlo, naj bodo tople grede venomer pokrite. Najbolje je, da jih pokriješ s steklom, latami in starimi vrečami. Kakor hitro pa postanejo dnevi toplejši, naj bodo tople grede čez dan odkrite. Ko solnce zaide, jih spet dobro pokrij, da ti večerni hlad in mrzla pomladanska noč ne pokvari nežnih rastlin.

Zdaj nasadi v grede tudi čebulo, česen in zgodnje korenje. Solato sej vsakih štirinajst dni. Prav tako tudi mesečno redkvico in špinačo.

Gredo za beluše rahlo prekoplji in s peskom posuj.

Presadi sobne rastline!

Ko pride pomlad, presadi sobne rastline. Za asparagus, aspidistro in kakteje poišči večje cvetlične lončke, da se bodo rastline lahko nemoteno razvijale. Zemljo dobro pognoji, položi v nove lončke nekaj koščkov zdrobljene opeke in nasuj vanje samo prvovrstne, presejane vrtno prsti. Korenine asparagusa in aspidistre dobro očisti in malo obreži, da bodo rajši pognale. Presajeno rastlino takoj zalij in jo drugi dan izpostavi solncu.

Teta Špela.

20 Aspirin-tablet-20 dinarjev,
potentakem stane
1 Aspirin-tableta samo 1 dinar.
Varujte se patvorb
in pazite na Bayer-jev križ

Prehladi
reuma
bolečine
gripa
ASPIRIN

Oglas se registr. pod št. 1932 od 11 XII 1935

Danes je
lahko
vsaka
dama
za malo
denarja
eleganтна,
ako
kupi
prelepe in

praktične svilene tkanine dobro znanih znamk

„NIKE“ IN
„EVERREADY“

Otroško perilo mora biti posebno čisto!

Otroško perilo je šele tedaj res čisto, ako je oprano tako, da ne zaostanejo v njem nobene kali. Zato je ravno za otroško perilo Schichtov Radion tako izvrstno pralno sredstvo. Pri kuhanju razvija na milijone kisikovih mehurčkov, ki prodirajo sko-

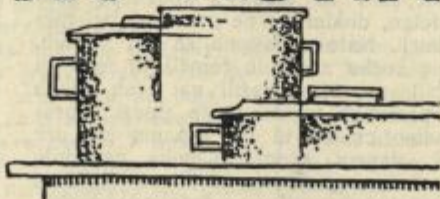
zi perilo, ga temeljito operejo in uničijo vse bolezenske kali.

SCHICHTOV
RADION
pere vse higijenično čisto

DOMAČI
IZDELEK

GOSPODINJSTVO IN KUHA

JEDILNI LIST ZA TEDEŃ DNI.

Ponedeljek.

Opoldne: 1. Smetanova juha. 2. Goveja pečenka (roastbeef) na italijanski način. Dušen riž. Solata.

Zvečer: Jajčni omleti z zelenjavnim nadevom (79 b).

Torek.

Opoldne: 1. Krompirjeva juha. 2. Jetra z zeljem. 3. Sirov kolač iz krhkega testa.

Zvečer: Krompirjevi rezanci (248). Solata.

Sreda.

Opoldne: 1. Goveja juha z rezanci. 2. Govedina. Porova prikuha. Krompirjev pire.

Zvečer: Okisani vampi s krompirjem (153).

Četrtek.

Opoldne: 1. Paradižnikova juha. 2. Ocvrte svinjske zarebrnice. Pražen krompir. Pesa.

Zvečer: Ruska jajca (110). Čaj.

Petek.

Opoldne: 1. Zeljnata juha (30). 2. Riba v pikantni omaki. Zdrobovi cmoki (269). Brusnice.

Zvečer: Rižev praženec. Kompot.

Sobota.

Opoldne: 1. Goveja juha z opečenim grahamom. 2. Govedina. Posiljeno zelje. Zmečkan krompir. 3. Smetanov zvitek (417).

Zvečer: Češki cmoki s češpljevcem.

Nedelja.

Opoldne: 1. Ohrovtova juha (35). 2. Japonska svinjska pečenka (192). Široki rezanci. Zeljnata solata s krompirjem. 3. Pustni krapci (426).

Zvečer: Pustni krapci. Čaj.

Številke v oklepaju pomenijo številko recepta v naši kuharski knjigi »Kako naj kuham«. Za debelo tiskana jedila prinašamo recept.

Smetanova juha. Iz 4 dkg masti in 4 dkg moke naredimo prežganje, ki ga nato zalijemo z vodo, osolimo in opaprikamo. Ko juha nekaj časa vre, ji pridenemo drobno sesekljane peteršilja in kisle smetane ter vse skupaj še enkrat prevremo. Juho serviramo z opečenim kruhom.

Goveja pečenka (roastbeef) na italijanski način. ¼ kg mesa na hitro operemo in pobremo iz njega kosti, nakar ga dobro potolčemo, osolimo in opoprmo ter ga pretaknemo s 5 dkg slanine. Na razbeljenem olju nekoliko opražimo malo česna in zelenega peteršilja. Potem operemo 1 kg paradižnikov, jih razpolovimo in denemo z mesom vred na olje dušit. Vse skupaj dušimo pokrito najmanj dve uri, dokler ne postane meso mehko in dokler se paradižniki ne razpuste. K tej pečenki serviramo dušen riž, makarone ali pa žgance.

Jetra z zeljem. Telečja jetra narežemo na precej debele režnje, jih opoprmo in zelo na hitro opečemo na masti, toda ne preveč. Zelnate liste osnažimo, jim izrežemo kocene in jih poparimo s slanim kropom. V te liste zavijemo potem jetrne režnje. Nato zarumenimo na masti, v kateri smo bili opekli jetra, na drobno sesekljane čebule, pridenemo popra, soli in žlico paradižnikove mezge, vse skupaj dobro zdušimo in denemo potem na to mast v zelje zavita jetra, na vrh pa koščke slanine ter pečemo v vroči pečici približno četrto ure, dokler ne postane slanina rjavkasta.

Sirov kolač iz krhkega testa. 15 dkg opresnega masla zdrobimo in zmešamo z 18 dkg moke, dodamo 3 dkg sladkorja, na drobno sesekljanih limonovih olupkov, eno jajce, dve žlici smetane, žlico ruma in noževno konico jedilne sode. Testo moramo zamesiti hitro in ga postaviti na hladno. Ko testo eno uro počiva, ga razvaljamo, prerežemo na pol, denemo eno polo-

vico v dobro namazano pekačo in jo namažemo po vrhu z nadevom ter pokrijemo z drugo polovico razvaljanega testa. Nazadnje namažemo kolač z jajcem in ga denemo v pečico. Ko je pečen, ga razrežemo na kose in potresemo s sladkorjem.

Nadev: 4 rumenjake vmešamo s 15 dkg sladkorja in pridenemo nato 30 dkg zdrobljenega sira, drobno sesekljanih limonovih olupkov, 14 dkg olupljenih in zmletih mandeljnov, malo soli, in če je sir presuh, še nekoliko kisle smetane. V ta nadev denemo lahko tudi 3 dkg rozin.

Porova prikuha. 1 kg pora osnažimo, zrežemo na 6 cm dolge koščke in poparimo. Potem ga odcedimo, operemo in pristavimo v sveži topli vodi. Medtem naredimo prežganje iz 4 dkg masti in 3 dkg moke, in ko moka zarumeni, zarumenimo na tem prežganju še drobno sesekljane česna. To zalijemo potem najprej z mrzlo vodo, nazadnje pa še z vodo, v kateri smo skuhali olupljeni in na kose zrezani krompir. Zdaj pridenemo še kuhani por, malo soli in popra ter vse skupaj prevremo.

REMEC Co. DUPLICA
KAMNIK
Ljubljana, Kersnikova ul. 7

21

Vlažno - hladno - tedaj NIVEA

Seveda, če z Nivea-kremo redno negujete kožo, bo postala raskava in razpokana koža spet mehka in nežna. Ali bolje je, da to preprečite kakor zdravite? Zavarujte zato kožo o pravem času s tem, da jo natrete po dvakrat na dan z Nivea-kremo. Nivea napravi kožo odporno in ohrani njeno lepo polt.

Nivea je nenadomestljiva, ker je Nivea edina krema, ki ima v sebi eucerit, in v tem tiči njeno edinstveno delovanje.

Riba v pikantni omaki. Ribo osnažimo in pripravimo kakor po navadi, nato jo denemo na razbeljeno opresno maslo, pokapamo z nekoliko močne juhe, s kozarcem belega vina in z limonovim sokom ter jo dušimo, da postane mehka. Zdaj jo vzamemo iz omake, v omaki pa vmešamo nekoliko moke ter jo zalijemo s paradižnikovo mezgo in z juho, dodamo sesekljanih sardel in kaper, malo nastrganih limonovih olupkov in polijemo nazadnje omako na ribo.

Rižev praženec. Riž kuhamo na mleku, kateremu smo prideli soli in sladkorja, dokler se ne zgosti (ne sme pa biti razkuhan), potem ga denemo hladiti. Ko je popolnoma ohlajen, mu vmešamo dva rumenjaka, pest rozin in trd sneg iz dveh beljakov. V pekači segreje kos opresnega masla,

stresemo vanjo rižovo zmes in jo denemo v pečico. Ko je praženec nekoliko opečen, ga raztrgamo z vilicami kakor navadni močnati praženec in ga še malo zarumenimo. Serviramo ga s kompotom ali pa s kakšnim sadnim sokom.

Češki cmoki. 5 dkg opresnega masla ali pa masti mešamo, da postane gladka, pridenemo 3 jajca, kozarec vode ali pa mleka in 50 dkg moke ter stepamo to zmes s kuhaličnico tako dolgo, dokler se ne prično delati mehurji. Nato vmešamo še pet velikih, na kocke zrezanih žemelj, ki smo jih bili poprej oprazili na dveh žlicah opresnega masla. Iz te zmesi napravimo cmoke in jih kuhamo pol ure v slanem kropu. Cmoke nazadnje zabelimo z mastjo in jih serviramo s češpljevcem ali pa s češpljevo mezgo.

KUPUJTE DOMAČE BLAGO!

Vsaka ženska stremi za tem, da ima lepo, elegantno in poceni obleko. Ali je to v današnji kritični dobi mogoče?

Samo nekaj dejstev, pa imate odgovor na zgoraj postavljeno vprašanje.

Tekstilna industrija je pri nas že v takem razmahu in razvoju, posebno kar se tiče ženskega blaga, da kvalitativno dosega, ako celo ne prekaša inozemsko robo. Na žalost je pri nas še vedno ukoreninjena tradicija, da je vse ono, kar je kupljeno v Parizu, na Dunaju itd., neprekošljivo.

Pametne in varčne ženske kupujejo domače blago, ki je prav tako dobro, lepo in v toliko različnih vzorcih, kakor inozemsko. Izbira domačega blaga je tako velika, da ustreza željam še tako izbirčnih žensk. Domače blago ima pa še to neovrgljivo prednost, da je izdatno cenejše, kar ima pri nakupu obleke zelo velik pomen.

Otresimo se tujega upliva in držimo se gesla »Kupuj domače blago«!

Opozarjamo Vas na oglas v naši reviji, ki priporoča najboljše žensko blago znane renomirane tekstilne industrije v Sloveniji pod značko »NIKE« in »EVERREADY«.

Težave za časa menstruacije

Poznamo premočne menstruacije (mesečno perilo) vsled slabokrvnosti, potem menstruacije, ki zaradi slabotnosti predolgo trajajo, potem zopet menstruacije, ki so zvezane z bolečinami, in to pri raznih vnetjih in krčih, ki so največkrat nervoznega značaja. Premalo časa trajajočim menstruacijam ali pa če menstruacija sploh izostane, je vzrok splošna telesna slabost. Prav tako je pa tudi neredna menstruacija, ki nastopi pre zgodaj ali prepozno, posledica slabe telesne konstitucije. Vse te motnje mesečnega perila povzročajo ženskam mnogo skrbi.

Teden dni pred pričakovanim nastopom menstruacije je treba pričeti z dnevnim pitjem Planinka čaja, kar naj traja 14 dni. Sedeče kopeli, lahka dieta, samo lahko prebavljivo meso, mnogo mleka, sadja in socivja. Skrbeti je tudi za dobro čiščenje.

Gospodična, 24 let stara, je imela zaradi slabokrvnosti in slabotnosti zelo neredno mesečno perilo (menstruacijo). Stalno je trpela na migrene, bila je utrujena in zelo razdražljiva. Zdravljenje s Planinka čajem je povzročilo, da je menstruacija postala redna, brez migrene in nervoznih pojavov.

Reg. S. 529/36.

„Oče - poglej no sem!

Pravkar čitam tu Chlorodontov oglas, ki pravi, da je čiščenje zob zvečer važnejše kot zjutraj. Mi in naši otroci delamo ja ravno nasprotno!

Prav res je! Kdor si zob ne čisti zvečer s Chlorodontom, se izpostavlja nevarnosti, da se ostanki hrane med spanjem razkrajajo in počasi povzročajo zobno gnitje (karijes). Zato pa si dobro zapomni: „bolje 2 minuti pozneje v posteljo, kakor en večer brez Chlorodonta!“

Jugoslov. proizvod. Tube po Din. 8.- in Din. 13.-

Zaradi te male napake bi bili lahko na videz za 10 let starejši

Ena barva pudra bi lahko učinkovala, da bi bili videti mladi in da bi bila dana Vaši koži nepopisljiva lepota. Dočim lahko druga barva tako učinkuje, da ste videti starejši. Dejstvo, da ste brinetka, še ne pomeni, da morate uporabljati puder brinet ali temni rachel, če pa ste blondinka, ne pomeni, da morate uporabljati baš puder naturelle. Pametni način izbiranja pudra je ta, da poizkusite šest raznih barv na svojem licu in potem proučujete učinke. Razen tega morate uporabljati puder, ki se obdrži na koži, da ni treba ves dan pudrati nosu in brade. Vsako vrsto dobrega pudra lahko pripravite do tega, da se prepoji koži, če dodate vsaki skatlici po eno žličko »smetanove pene«. V pudru Tokalonu je primešana v pravilnem razmerju »smetanova pena« najfinejšemu, na zraku

sušenemu pudru. Ta puder ne pušča sledi na koži in po enkratni uporabi boste imeli osem ur prekrasno polt. Barva je preizkušena s pomočjo novoizumljenega stroja, ki nikdar ne napravi kake napake. Vsako jutro uporablja 5,000.000 žena puder Tokalon.

Migljaji za nego ženske roke.

Stara izkušnja nas že uči, da sta lepota in zdravje dva pojma, ki sta si zelo blizu. Seveda moramo misliti pri tem pristno, resnično, ne pa izumetničeno lepoto. Najočitnejša je ta primerjava pri roki. Lepa roka je zdrava. Grda roka hitro oboli, zelo je sprejemljiva za razna vnetja.

Kako pa poskrbimo za roko, da bo lepa in zdrava. Najprej moramo poskrbeti, da bo voda, kjer se bomo umivali, mehka, to se pravi, da ne bo vsebovala preveč apnenca. V vrč vode denemo zvečer malo žličko jedilne sode ali boraksa. Voda naj čez noč stoji, zjutraj pa jo izlijemo oprezno tako, da bo usedlina ostala na dnu. Ali pa zlijemo v vsakega pol litra vode žlico glicerina.

Žene, ki imajo občutljivo kožo, naj se ne umivajo nikoli tik pred odhodom z doma. Roke naj si vselej po umivanju dobro otarejo z mehko brisalco. Da odstranijo poslednje sledove vlage, naj si potem namažejo roke še z glicerinom in še enkrat obrišejo z brisalco. Glicerin namreč zbira vlago in zato je prav dober kot sušilno sredstvo po umivanju. Vendar pa vzlic že zakoreninjenemu prepričanju ni priporočljiv za mazanje razpokanih rok.

Koža postane namreč voljna samo tedaj, če jo namažemo s kakšno mastno kremo. (Lanolinova krema, Coldkrema, cinkovo mazilo z vazelinom itd.) Krema raz-

mažemo zvečer po koži, in sicer precej obilno, jo vdrgnemo v kožo in si nataknemo na roke kakšne stare rokavice, da se posteljno perilo ne zamaže.

Če ima človek zelo občutljive roke, naj nosi zmeraj ob vlažnem in hladnem vremenu ne pretesne volnene rokavice, čeprav niso prav lepe in moderne.

**Lepo vezana knjiga
bodi kras knjižnice
v Vašem domu!**

Take vezave,
od preprostih
do najfinejših,
Vam oskrbi

Knjigoveznica

Jugoslovanske tiskarne

R. Z. Z. O. Z.

Ljubljana, Kopitarjeva ulica št. 6/II

R. MIKLAUC
"PRI ŠKOFU" - LJUBLJANA
 UNGARJEVA ULICA - PRED ŠKOFIJO 3

DAME IN GOSPODJE!

PRIDITE
 IN OGLEDJTE SI
 MOJO ZALOGO
 MANUFAKTURNEGA
 BLAGA
 VELIKA IZBIRA
 ZADNJE
 NOVOSTI

SOLIDNE CENE!

Gospa V.... pove to Gospe M....

a gospa M. gospe Š. in hitro je novica vsem na jeziku. Zaupljive, kakršne že so ženske, čutijo potrebo, da vsako reč, ki je zares dobra, dalje priporočajo. Samo tako si je mogoče razlagati dejstvo, da dandanes na milijone žensk uporablja reformne vložke »Camelia«. Vse so spoznale, da je s pomočjo »Camelie« rešen važen problem, ki je ženske od nekdaj

razburjal in oviral. Ali bi se moderna ženska, ki ima kaj smisla za higieno in estetiko, še mogla ravnati po zastarelih, nehigijskih metodah? Debeli sloji najfinejše puhaste »Camelia« vate iz staničevine jamčijo za največjo sposobnost vpianja in za diskretno uničevanje. A »Camelia« pas jamči za varno nošnjo in za prosto gibanje.

Camelia

Idealni reformni vložki in pasovi za dame

Domači izdelek

Vložki:		
popular	10 kosov	Din 24.—
special	6	12.—
Pasovi:		
iz sukanca		20.—
svileni, ozki		20.—
svileni, široki		26.—
svileni, frote		26.—

Pazite na modri originalni zavoj!

Dobiva se v vseh trgovinah s higijskim potrebščinami. Drugače, na vprašanje, Vam sporoči najbližnjega dobavitelja Rave d. d., Zagreb

Prah in nesnaga sta največja škodljivca vsakega perila. V medsebojnem podpiranju razjedata nitke perila, ki v teku časa prične razpadati. Zlatorog-ovo milo pa s svojo obilno in gosto ter snežno belo peno očisti perilo vsake nesnage in ga s tem napravi trpežnega. Z Zlatorog-ovim milom oprano perilo je lepše kakor novo. To ljudski glas dobro ve, zato pravi: »Le Zlatorog milo da belo perilo!« To milo priporočamo tudi mi, saj je res dobro in tudi domače!

»Jajnine«, ta izborna jed naše domače tovarne »Pekate« (makaroni, spageti in južne zakuhe) se vsepo vsod po naši državi razpečavajo. Povsod jih vidimo v izložbah v Zagrebu, Beogradu, Skoplju, Splitu in po vseh drugih mestih in po deželi. To je najboljši dokaz, kako se njih poraba širi in kako priljubljene so postale pri občinstvu.

Steznik, ki Vas bo zadovoljil v vsakem pogledu, Vam napravi točno po meri Irena Salaj, salon steznikov, Ljubljana, Tyrševa 1a-3. - Lift.

Že stoletja si znanost prizadeva, da izkoristi zaklade prirode. Tako so tudi v domačem ječmenu snovi, ki ohranijo človeku zdravje. Vse te blagodejne snovi, ki dajo redilno, prijetno dišečo in okusno kavo, dobite samo v Kneip-povi sladni kavi. Ta je prava samo v originalnih zavitkih s sliko župnika Kneippa.

Zajtrk Angleža je obilnejši in redilnejši od našega. Trezni, zdravi Anglež ve, da si mora s svojim zajtrkom zagotoviti potrebno hrano za pol dneva. Mi nimamo ne volje, ne časa za obilni angleški zajtrk. Zato bi morali za zajtrk uživati škodljivo koncentrirano hrano Ovomaltine.

Na ulici. Ob treh zjutraj. Frakeljček se vrača. Kakor navadno.

Sreča ga znanec.

— Ali naj ti pomagam?

— Zdaj bo že še šlo. Toda doma, če si tako prijazen...

— Kaj pa je zdaj s tistim, ki ti je vsak dan prinašal cvetje?

— Vzel je cvetličarico.

*

— Vaš sin nima pojma o zemljepisu!

— Nič hudega. Saj itak nimamo za potovanje...

Radovednost.

»Oče, daj, pogladi tega psa!«

»Zakaj pa?«

»Rad bi vedel, ali grize.«

Ni razumel.

V bolnici so ranjenca obvezali, potem pa so ga izprašali po osebnih podatkih. Kdo je, odkod je, koliko je star...

»Ali ste oženjeni?« so ga še vprašali.

»Ne,« je dejal, »saj sem se le z glavno zeletel ob železne podboje.«

Škotska.

Prav mlada žena nekega Škota, ki jo je vzel šele pred dobrim mesecem, si je morala dati operirati slepo črevo. Nekaj dni po operaciji sta sedela njen mož in zdravnik v kavarni, in zdravnik je mimogrede omenil, da bi bilo treba ženo operirati že pred leti. Škot ni rekel niti besedice.

Pač pa je račun, ki ga je dobil drug dan, — poslal svojemu tastu.

Iz gledališča.

Igralec pride h gledališkemu ravnatelju:

»Kakšno vlogo pa ste mi namenili za naslednjo igro? Ali mislite, da bo občinstvo zadovoljno?«

Ravnatelj: »Zadovoljno bo. Že v prvem dejanju vas namreč ubijejo.«

Pomagalo je.

H gledališkemu ravnatelju je prihajal dan za dnem nadležen možak in ga prosil za neko službo. Po desetem obisku je poklical ravnatelj svojega vratarja k sebi in mu rekel:

»Ali poznaš tega možaka, ki me vsak dan nadleguje?«

»Seveda ga poznam, gospod ravnatelj.«

»Tvoje mesto bi rad dobil, da boš vedel. Če mi pride še enkrat pred oči, mu ga bom res dal.«

To je pomagalo. Nadležnega prosilca ni bilo nikoli več v ravnateljevo pisarno.

V šoli.

Učitelj: »Mirko, spet si prišel prepozno. Kje si pa hodil?«

Mirko: »Gospod učitelj, oče me je potreboval?«

Učitelj: »Oče potreboval? Zakaj pa?«

Mirko: »Da me je natepel.«

Res je.

Učitelj je govoril v šoli o gosih. Na posled je še vprašal:

»Katere ptice imajo krila, pa vendar ne letajo z njimi?«

Janezek se oglasi:

»Mrtve, gospod učitelj.«

Ni razumel.

»Oprostite, brez dela sem in prosim za majhen dar. Morda bi imeli zame kakšne ponošene hlače, gospod?«

»To pa vprašajte kar mojo ženo!«

»Oh, moj bog, v ženskih hlačah pa vendar ne bom letal naokoli!«

Po bitki.

Janezek pride ves raztrgan in kuštrav opoldne domov.

»Kaj pa si spet delal?« ga vpraša mama.

»S sosedovim Jakcem sem se pretepala.«

»Z Jakcem? Nikoli si ne bi mislila, da se tudi ta pretepa. Saj ima tako nedolžen, lep obraz...«

»Pa zdaj nič več, mama.«

Kritika.

V veži gledališča je bila deska z napisom:

»Pse je prepovedano voditi s seboj!«

Čez nekaj dni so spodaj odkrili še pripis:

»Društvo za zaščito živali.«

Previdnost.

Mama je pravkar pograbila svojega sinka z levico in dvignila desnico, da bi ga našeškala. Dečko ne ugovarja, vedoč, da bi bila vsaka beseda bob ob steno, saj je zaslužil kazen. Vendar izgovori nekam plašno: »Ne prehudo, prosim. Imam poletne hlačke na sebi!«

*V dobri hiši
boste dobili
po obedu
časičo
likerja*

POKORNY

KAKO SE REŠITE GUB

Med spanjem koža na licu popušča in najlažje absorbira redilne sestavine Biocela, ki je sedaj v kremi Tokalon rožnate barve. Tako izginejo gube, znamenja utrujenosti in vse druge napake poiti. Zjutraj se pojavi sveža, jasna in lepa nova koža, ki je bila pod staro. Na ta način je videti vsaka žena za 10—15 let mlajša.

To mi je povedal neki znameniti pariški kozmetik, ko mi je govoril o sijajni iznajdbi

dunajskega vseučiliškega profesorja dr. Stejskala, ki je odkril Biocel. Dokazal mi je, da vzroki gub in ohlapnosti ličnih mišic niso stvarni, marveč posledica pomanjkanja Biocela v koži. To dragoceno sredstvo za pomlajevanje, ki se doživlja od mladih živali, je zmešano v kremi Tokalon rožnate barve. Poizkusite to sredstvo še drevi in že jutri boste na videz mlajši.

Vsem, ki se hočejo dobro odpočiti, na znanje, da je na žimnicah iz Masterlove žime najslajše spanje.

Predilnica za žimo

Vilko Masterl Stražišče pri Kranju

Zahtevajte brezplačne vzorce in ponudbe.

Kdor dobro kupi, kupi poceni!
Najboljše damske, moške in otroške nogavice

Vam nudi

**Baebler,
Radovljica**

Pazite na značko:
podkova s črko B.

Naročnina za list s krojno prilogo in 5 gospodinskih knjig: za vse leto Din 105.—, za pol leta Din 54.—, za četrt leta Din 27.—; za Ameriko in inozemstvo dolarjev 5.—; za Italijo Lir 37.—.
Posamezna številka Din 5.—, krojna priloga Din 2.—, gospodinska knjiga Din 30.—.
Deset knjig broširanih leposlovnih knjig Din 100.—. Vezava 60.—.
Deset broširanih rodbinskih knjig Din 67.—. Vezava Din 60.—.

Izbaja vsakega 1. v mesecu.

Urejuje Rija Podkrajškova v Ljubljani. Odgovorna urednica Tončka Lipoglavškova v Mariboru.

Uredništvo in uprava v Ljubljani, Dalmatinova ul. 10/I. Tel. 24-87.

Rokopisi se ne vračajo.

Predstavniki Josip Orlak.

Za pomlad

69:

129:

45:

79:

Rata